

KIBRIS'TA

SOSYALIST
gercek

AYLIK SİYASİ GAZETE Eylül 1998 Yıl:3 Sayı: 32 Fiyatı: 150.000 TL (KDV Dahil) UK: £1

Dayanışma Fiyatı
500.000 TL.

Serharköy'de Askeri Voyvodalık
Gümrükçüleri tutuklayıp döven askerler, minibüs önünü kesip silah çeken askerler, Erdemli köyünde cinayet işleyen askerler. Şu hepimizin bildiği olaylar. Yetkisiz yetkililerin ise seyrettiği olaylar. Son örnek ise Serharköy'den. Hasan Çalışkanlar isimli vatandaşı ayağına çağırın üsteğmen, ilgili vatandaş mazaret belirtip ayağına gitmeyince evine bir grup (devamı 2. sayfada)

BARİŞ EMEKÇİLERİN

KOLLARINDA YÜKSELECEKTİR

*Rum-Türk Burjuvaları,
"Anavatanlar" ve Emperyalizm
Ülkemize Barış Getiremez...

*Burjuvazi Barışçı Değil, Saldırgandır,
Savaşı Sever...

*Kıbrıs'ta Barışı Kıbrıs Halkı Kendi
İradesiyle Oluşturacaktır...

*Barışın Düşmanı Yalnız Askeri
Savaşlar Değil,
Ekonomik Sömürü de Barışın
Düşmanıdır...

*Kalıcı Barış Masabaşında Değil,
Sınıf Mücadelesiyle Oluşturulacak
Sosyalizmle Gerçekleşebilir!

DÜNYA BARIŞI'NI ANCAK ANTI-EMPERYALİST, ANTI-FAŞİST
MÜCADELE YARATIR.
AKSİNİ İDDİA EDENLERE İTHAF OLUNUR:
İŞTE ABD EMPERYALİZMİ'NİN VIETNAM'DAKİ "BARIŞ" ANLAYIŞI.

ABD EMPERYALİSTLERİNİN KANLI TERÖRÜ

Başyazı

FAŞİST SALDIRILAR

Geçtiğimiz ay Kuzey Kıbrıs'ta yer alan birtakım olaylara gözatalım:

1. Güzelyurt'ta bazı devrimci, ilerici kişilere suikast düzenlemek için T.C.'den Ada'ya iki ülkücü faşist tetikçinin geldiği tesbit edildi. Bu tetikçilerin kimlikleri teşhir edildi. Polis dahil tüm ilgili, yetkili kişiler olayı bilmelerine rağmen, bu konuda 'devlet'in vatandaşlarını korumak için ne önlem aldığı, ne yaptığı hâlâ daha açıklanmadı.

2. Faşist UBP'nin yayın organı Birlik gazetesi, aklınca "Kıbrıs'ta Sosyalist Gerçek" gazetesini vatan haini olarak teşhir etti ve resmi ve sivil faşist güçlere hedef göstererek KSG'ye karşı harekete geçmeleri çağırısında bulundu.

3. Serharköy'de resmi giyimli ve silahlı T.C. askerleri, bölük komutanlarının emri ile bir köylünün evini bastılar ve ev halkını dövdüler.

(devamı 10. sayfada)

KIBRIS'TA
SOSYALIST
gercek

8 Ağustos tarihinde ABD'nin Nairobi (Kenya) ve Dar es Salem (Tanzanya) elçilikleri aynı anda bombalandı. Bu bombalama 200'ün üzerinde ölüme, 2000'in üzerinde yaralanmaya ve büyük maddi zarara neden oldu. Bugüne dek bu bombalama eylemlerini kimsenin üstlenmediği gibi, yapılan araştırmalardan da failer konusunda somut hiçbir ipucu bulunamadı.

Buna rağmen, 21 Ağustos tarihinde ABD emperyalistlerinin silahlı güçleri, misilleme olarak, terörist üssü olduğu gerekçesiyle Afganistan'da Khowst kentinde bulunan bir kampı ve Sudan'da da Hartum'un 40 km. kuzeyinde

MONİKA UĞRUNA SAVAŞA HAYIR!

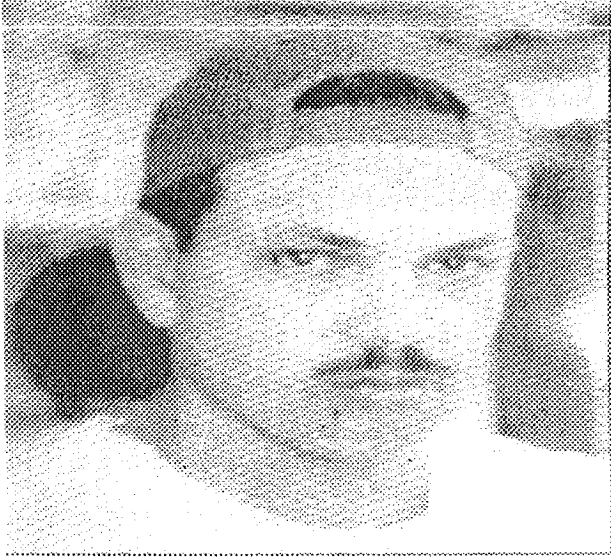
kimyasal silâh ürettiği gerekçesiyle bir ilaç fabrikasını bombaladılar. Savaş gemilerinden atılan 75-80 kadar Tomahawk Cruise füzesi hedeflerini tahrip ederken, Afganistan'da 26 kişinin ölümüne ve 40 kişinin yaralanmasına, Sudan'da ise 4'ü ciddi 10 kişinin yaralanmasına neden oldu. ABD emperyalistleri bu saldırıları İslamcı terörist Usman bin Laden'i ve onun emrindeki 4 bin silahlı adamını imha etmek için düzenlediklerini açıkladılar.

ABD emperyalistlerinin bu terörist saldırılarını AB ve AB üyesi ülkeler ve Japonya başta olmak üzere, ABD hegemonyası altındaki Türkiye, İsrail, Hindistan gibi ülkeler ilk anda desteklediklerini açıkladılar. Rusya, Küba, Çin, Libya, İran, Irak ve Pakistan ise şiddetle lanetlediler.

ABD emperyalistlerinin bu barbarca, uluslararası hukuk (devamı 3. sayfada)

Serhatköy'de Askeri Voyvodalık

(1. sayfadan)

Askeri voyvodalığın kurbanları endişeli

asker yolladı. Askerle ellerinde çapa, kürek v.s ile Hasan Çalışkanlar'ın havlusundaki ağaçları kesmeye ve kümeslerini yıkmaya başladı. Müdahale etmek isteyen Hasan Çalışkanlar, eşi Firdevse Çalışkanlar ve sağır, dilsiz kardeşleri Mehmet Çalışkanlar askerlerce dövüldü. Olaya tepki gösteren köy sakinleri "Bunlar mı Barış Kuvvetleri, bunlar mı bizi koruyorlar?" diyerek tepki gösterdiler.

Bu olay yaşanırken ne yazık ki ciddi bir tepki hiçbir kesimden gelmedi. Sadece Avrupa Gazetesi sorumluluk gereği tepkisini ortaya koydu. Israrlı yayınları sonrası polis soruşturma açtığını duyurmak zorunda kaldı. Polisin asker bağlı olduğu bir ülkede kim kimi sorgulayacak? Düzen Partileri "anavatanı" yüzlerini bir defa daha göstererek suskun kalıp "uslu çocuk" olduklarını ustalarına gösterdiler.

KSG her ne sebeple olursa olsun bir sivil şahsı askerlerin dövmesini şiddetle kınamaktadır. Louzidu davasına kızanlara ithaf olunur.

Cinayet Şebekesi ve Faşist Demagoji

Geçtiğimiz ay gazetemiz yayına girmek üzereyken elimize ulaşan faks haberini "son dakika" olarak sizlere duyurmuştuk.

23 değişik kuruluşa birden fakslandığını anladığımız faks şöyleydi: "Gelişen faşist tehditlerin vardıği boyutlar ürkütücüdür. Elimize ulaşan ciddi istihbarat bilgilerine göre Kuzey Kıbrıs'ın Güzelyurt bölgesinde bir grup ülkücü faşist bölgedeki yurtsever devrimcilere karşı silahlı saldırı tezgahlıyorlar.

Türkiye'den silah temin edip tetikçi getiren faşistlere karşı tüm yetkilileri duyarlı olmaya ve göreve çağırıyoruz."

Aynı gün (29 Temmuz) Birlik gazetesi orta sayfasını bize ayırmış, "Kim bunlar?", "KKTC'de böyle TÜRK'ün yeri var mıdır?" gibi laflarla gazetemizi ve çalışanlarımızı açıkça hedef göstermişti.

Raslantı bu ya, gene aynı gün Yenidüzen gazetesine "yalnız kurt" imzalı tehdit mektubu atılmış, Avrupa gazetesi "Milli Koordinasyon Komitesi" başkanı eski TMT'ci Halil Paşa ve ekibince 'ziyarat' edilmiş ve 'aba altundan sopa gösterilmiş' açıkcası tehdit edilmiştir.

Biz tüm bu olayların birbiriyle ilişkili olup olmadığını o an bilmediğimizden temkinli davranıp; bekleyip daha fazla bilgi toplamayı uygun bulduk.

Ertesi gün elimize bir faks daha ulaştı. Bu faksta tetikçinin ülkücü faşist Ali Berker ve silahı sağlayanın da ülküdaşı Ahmet Fidan olduğunu öğrendik. Bize ulaşan güvenilir bilgilere göre hedef gazetemizin üç çalışanıydı.

Gelen fakslardan tüm yetkili mercilerin olay ve mensupları hakkında bilgileri olmasına rağmen hiçbirşey yapılmadığını gözlemledik. Bizlere ulaşan Ülkü Ocağı, UBP ve Polis Teşkilatı kaynaklı bilgiler oldukça ilginçti. Biz bu bilgileri olduğu gibi yayımlayıp yorumu size bırakıyoruz:

"1. Birlik gazetesindeki KSG ile ilgili haberden sonra Ahmet Fidan ve Ali Berker Güzelyurt bölgesini terkettiler.

2. Ali Berker, adaya Bostancı olaylarından hemen

sonra, Ahmet Fidan ise yerel seçimlerden on gün önce geldiler.

3. Silah TC'den değil Kıbrıs'tan, bir Kıbrıslı Türk tarafından temin edilmiştir.

4. Amaç gözdağı vermektir, üç değil altı kişinin adı söz konusudur.

5. Polisin haberi var, müdahale edemiyor.

6. Ülkü Ocakları ülkücü olduklarını teyid ediyor. Ancak devlet adına TC'de birçok görev aldıklarını da ekliyor.

7. Ahmet Fidan Karpaz'da, Ali Berker ise Mesarga'da gizleniyorlar.

8. Ülkü Ocakları bu işten rahatsızlık duyuyor ve bu iki kişiyi arıyor.

"İbret olsun diye onları Kıbrıs dışına biz atacağız" diyorlar."

Bu somut bilgilerden sonra demokratik kitle örgütleri toplanıp olayı protesto eden ve ilgilileri göreve çağırın bir basın açıklaması yaptılar.

Resmi kuruluşlardan tıs yok.

Aynı günlerde Avrupa gazetesi olayı manşet yapıyor.

Birkaç gün sonra Ali Berker ve Ahmet Fidan'ın polis tarafından tutuklandıkları haberi geliyor. Ahmet Fidan, polislerce elleri kelepçeli vaziyette örgüt evi olarak kullandıkları eve getiriliyor. Eşyaları toplanıp tekrar götürülüyor ve bize ulaşan bilgilere göre sınır dışı ediliyor. Aynı şekilde Ali Berker'in de Lefkoşa'da tutuklu olduğunu öğrendik. Sınırdışı edilip edilmediği konusunda herhangi bir bilgi alamadık.

Evet gelişmeler bunlar. Bu gelişmeler üzerine değişik yorumlar yapıldı. En ilginç yorum Birlik gazetesi köşe yazarlarından kaşarlanmış faşist Sümer Şehitoğlu tarafından yapıldı.

Şehitoğlu, faşistliğin şanına ve karakterine layık yorumlarıyla sahip olduğu çarpık ideolojiye layık olduğunu göstermiştir. Şehitoğlu, olayın bir provakasyon olduğunu, amacın ülkücü harekete yalan ve iftirayla zarar vermek

olduğunu iddia etti 6 Ağustos tarihli Birlik gazetesindeki köşesinde.

Şehitoğlu'nun gelişmelerden habersiz olduğunu düşünmek, habersiz olduğundan böyle yazdığını sanmak safdillik olur herhalde. O herşeyden haberdardır; Ülkü Ocakları'nın bu olayın hemen ardından "Üst Disiplin Kurulu" oluşturmak zorunda kaldığından muhakkak ki haberdardır. Böylesi bir "kurul" oluşturma ihtiyacı nerden doğdu acaba dersiniz? Minareyi çalanın kılıf hazırlama gayreti değil mi bu? Şehitoğlu'nun söz konusu iki ülküdaşını polisin yakalayıp sınırdışı ettiğinden de mi haberi yok? Yoksaydı, şimdi var işte. "etkin gazetecilik" maharetlerini kullanarak söz konusu kişilerin 1. Niye tutuklandıklarını, 2. Niye yargılanmadıklarını, yargılandılarsa ne ceza aldıklarını, 3. Niye apar topar sınırdışı edildiklerini sorsun ve alacağı yanıtları kamuoyuna açıklasın.

Ama biz bu görevi Şehitoğlu gibi "sahibinin sesi" gazetecilere bırakmak niyetinde değiliz, o yüzden açıkça soruyor ve yetkililerden kamuoyuna açık cevaplar talep ediyoruz:

1. Ahmet Fidan tutuklandı mı? Ne zaman? Hangi gerekçeyle?

2. Ahmet Fidan yargı önüne çıkarıldı mı? Çıkarıldıysa sonuç ne oldu?

Çıkarılmadıysa neden?

3. Ahmet Fidan sınırdışı edildi mi? neden?

4. Ali Berker tutuklandı mı? Ne zaman? Hangi gerekçeyle?

5. Ali Berker yargı önüne çıkarıldı mı? Çıkarıldıysa sonuç ne oldu?

Çıkarılmadıysa neden?

6. Ali Berker sınırdışı edildi mi? neden?

Eğer bu ülkede demokrasinin d'si, hukukun h'si, adaletin a'sı varsa bu sorular kamuoyu önünde yanıtlanır.

Bekliyoruz...

"Okuyorum, öyleyse varım"
"Varolmak" için okunacak kitaplar Yaysat'ta

Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in en önemli eserleri

A Y I N İ N C İ L E R İ

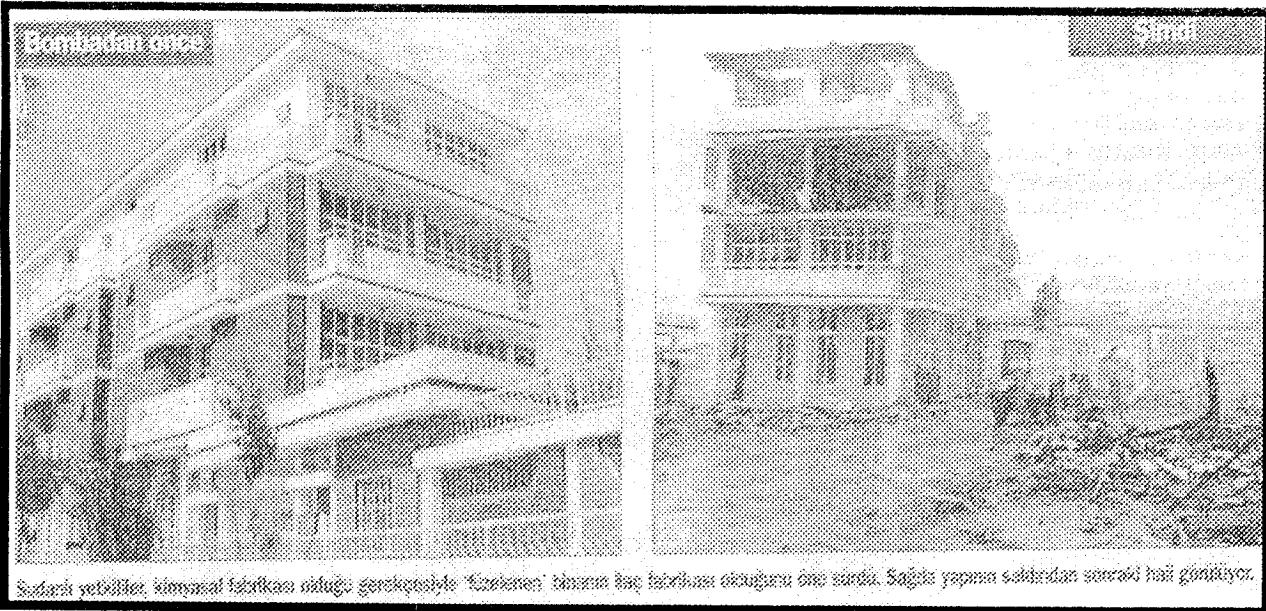
- * Türkiye Dışişleri yetkilileri "Louzidu davası KKTC'yi ilgilendirir" dedi. Yağma yok beyler. Kıbrıs'ın kuzeyinde uçan kuşa hükmedeceksiniz, sonra da "Louzidu davasını" bize yükleyeceksiniz.
- * Asker ev basar, adam döver. "Bizim siyasiler" seçim kavgası, listelerde sıra kavgası yapar. Halkın derdi ne? "Politikacıların" derdi ne?
- * 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde en büyük terörist ABD Emperyalizmi, buyunduruk altındaki halk mücadelelerini "terörizm" olarak gösteriyor. Ne diyelim ABD Emperyalizmi'nin elinin altında uşak burjuva medyası olduktan sonra bu yalanları bir süre daha sürer.

ABD EMPERYALİSTLERİNİN KANLI TERÖRÜ

(1. sayfadan devam)

kurallarını çiğneyen terörist saldırısının desteklenecek iler tutar tarafı yoktur. Nairobi ve Dar es Salem'deki

ABD emperyalistleri kendi yarattıkları canavarın kontrolünü ellerinden kaçırınca da her türlü uluslararası

bombalamaların kimler tarafından gerçekleştirildiği bilinmiyor. Hatta, Clinton'ın içine battığı seks skandalından kurtarılması için bizzat CIA tarafından gerçekleştirilmediğini kim iddia edebilir? Öte yandan, terörist olarak ilan edilen Usman bin Laden ve onun gibileri kim yarattı? Bizzat ABD emperyalistleri değil mi? Afganistan'da bombalanan kampın bizzat CIA tarafından Rus işgaline karşı savaşan "mücahitler"i eğitmek için kurulduğu bildiriliyor. Bugün bu teröristlerin kullandığı silâhlar ve bombalar da yine ABD emperyalistleri tarafından kendilerine verilmiştir.

hukuku çiğneyip suçsuz, günahsız insanları bombalama hakkını kendilerinde görüyorlar. Böylece de "terörist"lere "teröristee" yanıt vermiş oluyorlar. İşte aslında bu, "Yeni Dünya Düzeni"dir, "Globalizasyon"dur, "Pax-Americana"dır. Emperyalistler canlarının istediği ülkede, canlarının istediği gibi cinayetler, toplu katliamlar gerçekleştirecekler, ülkeyi talan edecekler, halkları sömürüp açlıktan ölüme mahkum edeceklerdir. Dünyayı barbarca bir yıkıma doğru sürükleyeceklerdir. Bunu önlemenin tek yolu ise tüm ülkelerde emperyalizme karşı devrimci savapımı yükseltmek ve sosyalizmi kurmaktır.

EMPERYALİZM "GÖZÜNDEKİ MERTEĞİ" GİZLİYOR!

Ülkemizde artarak süren askeri yığınak ve buna paralel olarak büyüyen S-300 füze krizi gündemin ana maddesi olmaya devam ediyor. Türkiye ve Yunanistan'ın Ada'daki silâhlanma yarışı sürerken, İngiliz emperyalistlerinin üslerini yeni silâhlarla takviye etmesi pek göze batmamaktadır. S-300 krizini bahane eden İngilizler, Kıbrıs'taki Ağrotur ve Piskobu üslerine Limasol limanından silâh sevketti. Rum basınında konu ile ilgili çıkan haberlere göre, İngilizler Limasol'dan tank ve ağır

silâhlar çıkararak üslerine taşıdılar.

Yine Rum basınına göre, İngiliz üslerinde B 2 tipi Amerikan casus uçakları konuşlandırıldı. Rum yönetiminin İngiliz emperyalizmine karşı bu denli uşaklık etmesi Rum kamuoyunda rahatsızlık yarattı. Dünyayı hegemonyalarına alan emperyalistler, kendi pislüklerini örtmek için uşaklarının pislüklerini kullanmaya devam ediyorlar.

KIBRIS'TAN KISA KISA

YEŞİL ALAN GASBI SÜRÜYOR

Lefkoşa imar plânında yeşil alan olarak ayrılan iki alan, amaç dışında devlet tarafından gasbedildi.

Okullar bölgesinde "fidanlık" olarak ayrılan yeşil alana, emniyet sarayı yaptırılmak üzere devlet tarafından el konuldu. Yine, devlet hastanesi karşısında büyük bir park alanı olarak ayrılan arazi üzerine, üniversite kurulması için devlet izin verdi.

Lefkoşa'nın son iki yeşil alanını da gasbeden devlet, kendi imar plânlarını da çiğnemiş oldu. A'dan Z'ye her kuralı ve yasayı çiğneyen devlet zihniyeti bu konuda da kendini gösterdi. Çeşitli örgütlerin protestolarına rağmen, devlet bildiğini okumaya devam ediyor. Çünkü emir devletin üzerinde bulunan güçlerden geliyor ve zavallı KKTC devleti yetkilileri buna uymak zorundadırlar! Bizce bildik bir tavır!

DAÜ HARÇLARI 400 MİLYON TL

Doğu Akdeniz Üniversitesi'nin 1998-99 öğretim yılı harçları 400 milyon TL olarak açıklandı. Bir devlet üniversitesi olan DAÜ'nin açıkladığı bu harçlar, dar gelirli ve orta düzey aile çocuklarının eğitim görmesini engelleme olarak yorumlanıyor.

Okul harçlarının yanında barınma, yeme-içme, kitap v.s. gibi giderlerin toplamı aylık 100 milyon TL'yi geçmektedir. Yüzlerce öğrencinin derdi olan bu soruna devlet duyarsız kalmaktadır. DAÜ öğrenci birliği olan DAÜ-KÖB bir açıklama yaparak harçların düşürülmesini istedi. Üniversite yönetiminin duyarsızlığı sürerse eyleme geçecekleri uyarısında bulunuldu. Öğrencilerin ve velilerin bu haklı talepleri doğrultusundaki mücadelesini kamuoyu desteklemelidir. Çünkü harçlar "HARAÇ" olmuştur.

Öğrencilerin ÖYS Başarı Durumu İçer Acısı

Yapılan istatistiki bilgilere göre bu yıl ÖYS'de öğrencilerin başarı durumu yüzde 27 olarak belirlenmiştir. Bu oran eğitim sisteminin iflas ettiğinin kanıtlarından sadece birisidir. "Yavuz hırsız ev sahibini batırır" misali Eğitim Bakanlığı açıklama yaparak başarının yüzde 27 değil, yüzde 50.02 olduğunu açıkladı.

Eğitim Bakanlığı'nın yaptığı marifet Açık Öğretim Fakültesi'nin de kazananları hesaba katmak olmuştur.

İşin gerçeği ilköğretimden, lise sona kadar çürümüş bir sistemin öğüttüğü öğrenciler sonunda ÖYS'de başarılı olamıyorlar. Okulların döküldüğü, özel ders ve dersaneciliğin her aşamada hakim olduğu bir sistemde kokuşmuşluk ayyuka çıktı. Tüm olumsuzluklar tüm velilerin kaygısı olarak ortada iken Bakanlığın "Başarılıyız" açıklaması tam bir pişkinliktir.

Louzidu Davası Genişleyerek Sürüyor

Avrupa İnsan Hakları Divanı, Titan'a Louzidu isimli Rum kadının mallarının Türk sınırları içinde kaldığını ve mallarına ulaşamadığını karara bağlayarak TC'yi yüklü bir tazminatla cezalandırdı. Uzun yıllar süren mahkeme sonuçları itibarı ile tüm taraflarca dikkatli olarak izleniyor.

İlgili mahkeme kararına tepki gösteren TC hükümeti, "Louzidu'nun muhatabı KKTC'dir" diyerek işin içinden sıyrılmaya çalışıyor. Oysa herkes de biliyor ki Kuzey'de Tüm icraatların sorumluluğu TC yetkililerine, dolayısı ile Ankara'ya aittir.

Her gün Kıbrıs Türkü'nün iradesinin ayaklar altına alındığı bu ülkede, TC'nin "özgür, bağımsız KKTC" filmi hiç de inandırıcı olmuyor.

Nitekim ilgili karardan cesaret alan Rumlar yeni davalar açmak için yeni hazırlıklar peşindedirler.

İngiltere'de yaşayan bir grup Rum, TC'nin Lefkonük'ta kendi mülkleri üzerine havaalanı inşa ettiğini ve bu nedenle mağdur olduklarını söyleyerek Louzidu'nun avukatına başvurdular. Çok yakında Avrupa İnsan Hakları Divanı'nda yeni davalar TC'yi bekliyor demektir.

Louzidu davasının sonucu aslında siyasi bir sonuçtur. Bu siyasi sonucu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi şöyle tarif etmiştir:

"KKTC, Türkiye'nin boyunduruğu altında yerel bir idaredir." Yorum sizin.

BİR YAYIN
BİR BELGE(30. sayıdan devam)
-SON-Haklar ve Özgürlükler Bülteni,
Özel Sayı 3, 1995

DEVLETİN ÖLDÜRME ÖZGÜRLÜĞÜ

Antep'te Katliam...

4 Nisan günü öğleye doğru Şahinbey ilçesi İnönü Mahallesi, Muzaffer Hafız Cad. 6. sokaktaki 3 nolu evde bulunan Demet TANER, polis ve özel tim tarafından evin bahçesinde katledildi. Aynı gün akşam üzeri saat 22.00 civarında, Burçyolu kavşağında bu kez de Hüseyin COŞKUN katledildi.

Polisin iddialarına göre inşaatta pankart asan bir kişi polisle çatışmaya girmiş ve vurulmuştu. Oysa infazın gerçekleştiği yerde ne inşaattı vardı ne de pankart. Infazın ardından İstanbul ve Adana Haklar ve Özgürlükler Platformu'nun oluşturduğu 5 kişilik bir heyet incelemelerde bulunmak üzere 7 Nisan'da Antep'e gitti. Heyet Daha sonra İHD Antep Şubesi, HADEP İl Başkanlığı'ndan temsilciler ile devrimci, demokrat işçi ve memur öğrenciler de katıldı. Heyetin evde yaptığı incelemede ve görgü tanıklarının anlatımlarına dayanarak yaptığı açıklama şöyleydi:

"Demet TANER sabah saat 10.00'da çöp dökmek için sokağa çıkmış o sırada polislerin açtığı ateşle yaralanmış o halde evinin bahçesine girdikten sonra açılan yoğun ateşle bahçedeki çeşmenin yanında katledilmiştir. Olay yerinde birçok mermi izine rastlanmış olup, Demet Taner'in katledildiği yerdeki çeşme hortumunun 5-6 yerinden parçalandığı, duvarlarda mermi ve kan izleri olduğu görüldü. Bir merminin de duvarı delerek, diğer evin odasına girdiğini tesbit ettik.

Bir inşaatta pankart asarken çıkan çatışma sonucu öldürüldüğü öne sürülen Hüseyin Coşkun için yaptığımız araştırma, sonucu görüldü ki, olay yerinde söylendiği gibi inşaat yoktur. Boş bir kulübenin olduğunu gördük. Oldukça ıssız ve Burç ormanlarına çok uzakta olan bu yere pankart asılması ve oradan polis noktasına ateş açılması gibi olasılıklar yoktur. "Edindiğimiz başka bir bilgiye göre de Hüseyin COŞKUN olay sabahı gözaltına alınmış ve başka bir yerde katledilerek çatışma süsü verilmiştir. Polis tarafından yapılan çelişkili açıklamalar ve olayın geçtiği varsayılan yerin konumu bu söylediklerimizi doğrulamaktadır."

Demet TANER ve Hüseyin COŞKUN'un katilleri İbrahim GÜREŞÇİ, Vakkas GÜL, Ünal NAÇAR, Savaş ÖZBEK, Hüseyin Dönmez ve Mecit YUR hakkında Gaziantep Savcısı D. Ali DURSUN tarafından görevsizlik verilmiş ve DGM'ye gönderilmiştir.

DGM Savcısı Cevdet ÜNAL da katilleri aklamakta gecikmemiştir. 2 Mayıs'ta eline geçen görevsizlik kararında belirtilen katiller hakkında 3 Mayıs'ta takipsizlik verebilecek kadar hızlı davranmıştır. Kuralı DGM'lerin bu tür olaylara bakamayacağıdır. Infaz davalarının adli mahkemelerin görev alanına girmesi gerekirken polisleri aklamak için ellerinden gelen her şeyi yapmışlardır, kendi kurallarını bile çiğnemekte sakınca görmemişlerdir.

Ankara, Batıkent'te
Katliam

12 Nisan 1995, Ankara Batıkent Kardelen Mah. Haritacılar sitesi, 13. Blok, daire 10, saat 21.00...

Gerçekleştirilen operasyonda Mustafa SELÇUK, Şirin EROL ve Seyhan

AYYILDIZ infaz edildiler. Her zamanki gibi "Polisin teslim ol çağrısına ateşle karşılık veren militanlar ölü ele geçirildiler." açıklamasını yapan devlet yetkililerine rağmen infazı inceleyen Haklar ve Özgürlükler Platformu'na oluşturulan heyetin açıklaması şöyleydi:

"Yapılan katliam büyük bir başarı olarak gösteren devlet yetkilileri çatışma çıktığı yalanını söyleyerek, katliamı meşrulaştırmaya çalışmaktadırlar. Bir çatışma söz konusu olsa bile bu durum devlet eliyle yapılan katliamı meşru kılmaz. Kaldı ki evde yapılan incelemelerde çatışmanın olmadığı gözlenmiştir. (...) Evdeki bulgular Mustafa SELÇUK, Şirin EROL ve Seyhan Ayyıldız'ın yere yatırılarak katledildiklerini göstermektedir. Katledilen devrimcilerin vücudunda toplam 64 kurşun yarası çıkması da eve doğrudan öldürme maksatlı geldiğini göstermektedir. Evde çatışma olduğuna dair hiçbir belirti yoktur. Tüm camlar, tüm eşyalar sağlam ve yerindeydi. Sadece polisin çatışma görüntüsü vermek amacıyla rastgele sıkıldığı kurşunlar vardı."

Batıkent'teki demokratik kitle örgütlerinin ortaklaşa yaptıkları basın açıklamasında "olay basında yansıtıldığı gibi bir saat süren bir çatışma değil, polisin beş dakika içinde başlatıp bitirdiği öldürmeye yönelik bir operasyondur. Ve çok büyük bir ayıptır... İnsanlık ayıbıdır!..." görüşlerine yer veriliyordu. Ortak açıklama, Batıkent Emekli Öğretmenler Derneği, Batıkentli Sanatçılar Derneği, Batıkentli Gazeteciler Derneği, Batıkent Kültür Derneği, Pir Sultan Abdal Derneği ve Batıkent Tiyatro Klübü tarafından hazırlanmıştır.

Katliamın ardından soruşturma görevi DGM savcısı Nuh Mete YÜKSEL'e verildi. Mustafa SELÇUK'un avukatı Zeynep FIRAT 15 Haziran günü Adalet Bakanlığı'na yaptığı başvuruda Nuh Mete YÜKSEL'in bu görevden alınmasını istedi.

Firat başvurusunda;

"Nuh Mete Yüksel'in daha önce saorşturduğu katliam davalarının hiçbirini açılmamış ve pek çoğunda sanık polisler aklamaya çalışılmıştır. Bu sebeple kendisine güvenmemekteyiz.

Kendisi işkence tezgahlarında katledilen, Birtan Altunbaş'ın otopsi tutanağını dahi ailesine vermemiş, biz odaya girdiğimizde ise bizi yok sayarak istemimizi reddetmiştir.

Yine daha önce Ankara Küçükcesat ve Maltepe'de katledilen insanların cenazelerini ailesine vermemiş ve buna ilişkin otopsi tutanaklarını bize vermeyi reddetmiştir. Bu sebeplerden ötürü kendisinin yanlış davranacağı inancı içinde olup, kendisinin bu tür bir soruşturmanın dışında tutulmasını, kendisinin görev alanına girmeyen bu konu ile ilgilenmemesini talep etmekteyiz. Anayasa, kanunlar ve uluslararası sözleşmeler bu konuda açık hükümler taşımaktadır." şeklinde talepte bulundu.

Gözaltına Alınan Rıdvan
KARAKOÇ Katledildi

Son beş yıl içinde 350'ye yakın devrimci, demokrat insanı işkencelerde kaybeip katleden devlet. Ayşenur ŞİMŞEK ve Hasan OCAK'tan sonra Rıdvan KARAKOÇ'u da işkenceyle öldürüp bedenini Beykoz ormanlarına attı.

Beykoz Savcılığı, çevredeki köylüler tarafından bulunan Rıdvan KARAKOÇ'un cesedinin üzerinden kimlik çıkmadığını, kimliğinin parmak izlerinden tesbit edildiğini ve nüfus kayıtlarından yola çıkarak da İstanbul'daki ailesine ulaşıldığını açıkladı. Ancak aynı zamanda bu yolla ailesine de pek ala ulaşmak mümkünken, Rıdvan KARAKOÇ'un cesedi apar topar adli Tıp morgundan büyük bir gizlilik içinde çıkarılıp iktelli kimsesizler mezarlığına gömülmüştü.

Rıdvan KARAKOÇ'un cesedi üzerinde Adli Tıp morgundan büyük bir gizlilik içinde çıkarılıp iktelli kimsesizler mezarlığına gömülmüştü.

Rıdvan KARAKOÇ'un cesedi üzerinde Adli Tıp kurumunun yaptığı incelemelerde işkence yapıldığı, elektrik verildiği, askıya alındığı, göğüs bölgesinde 20'ye yakın sigara söndürüldüğü, dişlerinin kırıldığı veiple ya da telle boğularak öldürüldüğü belirlendi.

Sibel Yalçın Katledildi

9 Haziran 1995 günü DYP'nin İstanbul İl merkezini bekleyen polislerle çatışmaya giren DHKE savaşçısı Sibel YALÇIN'dan Menzir ve çetesi intikam almak istedi. Çatışma sonrası Okmeydanı Mahmut Şevket Paşa Mahallesi Yıldırım sokaktaki bir evi saran yüzlerce polis, başlarında bulunan İstanbul Emniyet Müdürü Necdet MENZİR'de aldıkları talimatla eve kurşun yağdırdılar. Evin etrafında adeta terör estiren polis çevre sakinlerini de tehdit etmekten geri kalmadı. Evde bulunan ve çatışma öncesinde Sibel YALÇIN tarafından evden çıkartılan insanlara yaka paça gözaltına alındı. Devlet, polisi, valisi, savcısıyla günlerce Sibel YALÇIN'ın cenazesini ailesine teslim etmedi. Adli Tıp morgunda bekleterek adeta cesedi rehin tutmaya çalıştı. Ve bu süreçte onlarca insan gözaltına alındı, ölümler tehdit edildi. Basına konulan yasaklarla, kamuoyuna kapalı katliam davalarının tümünde katliamları aydınlatacak delillet polis-mahkemeler işbirliğiyle karartılıp, bir yandan savcılar olayı aydınlatacak en küçük bir çaba bile göstermezlerken diğer yandan polisin "meşru müdafaa" içinde olduğu kabul edilir. Sanık polisler aynı zamanda tanık olarak dinlenir, olay yeri incelemeleri polisin delilleri yok etmesine kadar geçiktirilir.

Açılan infaz davaları polisin aleyhine olabilecek hiçbir yasal işlemi yapmadığını ortaya çıkarmış durumdadır. Polis operasyonları sürekli olarak ihbarlara dayandırıldığı halde bir tek "ihbar tutanağı" tutulmuş değildir. Aynı şekilde operasyonlara katılan polislerle verilen silah ve mermilerin, marka seri numarası ve sayısı da bilinçli olarak tutulmaktadır. Katliamlardan sonra düzenlenen "olay yeri tutanağı" hemen her defasında sadece katliamdan sorumlu polislerce imzalanıyor. Savcı polisin tıpkı gazetecileri olay yerine almadan önce yaptığı hazırlık gibi, polisin delilleri yok etmeye yönelik hazırlığından sonra gidiyor olup, hazırlık soruşturmalarının süruncemede bırakılmasıyla ve dava açıldığında ise "olay yerinde inceleme" taleplerinin aradan aylar geçtikten sonraya atılmasıyla katliamları teknik olarak açıklığa kavuşturacak delillerin önemli bir bölümü ortadan kalkmış olmaktadır.

Toplu katliamların, infazların çokça yaşandığı bir dönemde, kamuoyunun baskısı

ve hukuki takip sonucu açılan infaz davalarında yargılamaya bakan savcı ve hakimler ciddi bir baskı altındadır. Kısa bir süre önce Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi Başkanı polisin yargılanmakta olduğu bir davadan çekilmişti. Çekilme gerekçesini güvenliğinin olmadığını göstermiştir. Yine devletin bir savcısı Emniyet Müdür Yardımcısı hakkında yaptığı soruşturmada, tehdit edilmiş ve valiye "Can güvenliğim yok" diyerek şikayette bulunmuştur.

Bu baskılanma ve tehditler tüm davaları etkilemektedir. Bu durum, savcı ve hakimlerin olayı aydınlatma konusunda hiçbir çaba içerisine girmemeleri, klasik talepler içinde duruşmaları sonuçlandırmalarını sağlamaktadır. Çoğu katliam davasının akıbeti, konulan basın yasağı nedeniyle bilinmemektedir. Kamuoyuna mal olmuş davalarda ise polisin keyfi tavırları, mahkemeleri işlemez hale getirmiştir.

Hakim ve savcılar için yargılamada amaç, suya dokunmadan bir yargılama yapmak kimseye ceza vermeden bitirmektir.

Bugüne kadar gerçekleşen infazların önceden tasarlanmış, planlanmış öldürme olayları olduğu, yapılan pek çok yargılamada ortaya çıkan bir gerçektir. İşte bir yandan bu gerçeklik, diğer yandan devletin polisini korumak için aldığı her türlü yasal-yasal olmayan tedbir ve emirlerin yarattığı baskılanma altında hakim ve savcılarının bağımsız ve tarafsız kalmalarından söz edilemez.

Infazlar ve infaz davaları tam anlamıyla bir devlet politikasıdır. Devletin en üst düzey kademelerinde bulunmuş kişilerin sözleri de bunu teyid etmektedir. Turgut Özal 9 Ekim 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesine verdiği demeçte:

"Teröristleri yaşatmamamız lazım" demiştir. Bu sözlerin ardından dönemin İçişleri Bakanı Abdülkadir AKSU 16 Ekim 1990 tarihli Cumhuriyet gazetesine şu demeci vermiştir: "Cumhurbaşkanı icazet verdi, onu değerlendiriyoruz, bu mesaj üzerine çalışıyoruz" biçimindeki açıklamasıyla devlet politikasını gün ışığına çıkarmıştır. O günlerden bugüne bir değişiklik olmamıştır. DYP-SHP koalisyonunun da yaptığı ayıdır. En masum talepler doğrultusunda yapılan eylemler dahi vahşetle bastırılmaktadır.

Bir ülke düşünün ki, insanlar her gün baskıya zulme uğruyor, hakkını araması suç sayılıyor. Polis güpe gündüz insanları sorgusuz sualsiz kurşunluyor, katlediyor. Karakol ve şubelerden yükselen işkence çılgınlıkları neredeyse arş-ı ala'ya yükseliyor, sınır tanımayan bir terörle kontrgerilla rejimi sürdürülüyor. Böyle bi ülkede hangi hukuktan-bağımsız yargıdan bahsedilebilir.

Bugüne kadar sonuçlanmış, ya da davaları açılmış tüm katliam davaları yeniden açılmalıdır. **Yüzlerce insanımızı katledenler tüm demokratik güçlerin onay verdiği, halka açık bağımsız bir mahkemede yargılanmalıdır.**

Bu yargılama yapılmadığında devletin öldürme özgürlüğü devam edecektir. Buna karşı gelinmediğinde sorumlu tüm insanlık olacaktır.

-SON-

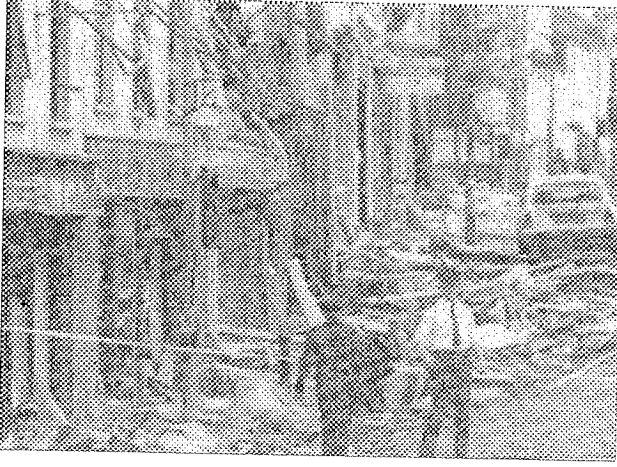
İRLANDA:**İngiliz Emperyalizmi İrlanda'dan defol**

İngiltere son 30 yıldır Kuzey İrlanda'yı, askerlerini ve gizli servisini yetiştirmek için laboratuvar gibi kullanıyor. Tam da bu sıralar askerlerine ve gizli servisine dünyanın dört bir tarafındaki gelişmelere müdahale etmek için ihtiyacı arttığında, Kuzey İrlanda'da barış dönemine girildi. İrlanda Kurtuluş Ordusu (İRA) barış yaptı. İngiliz hükümeti barış yaptı.

Bombayı patlatıp 26 sivil insanın ölümüne yol açan gurup bu barışın bir palavradan ibaret olduğundan hareket eden bir gurup. Gerçek İKO (İRA).

Gerçek, İKO'nun tesbiti açık ki doğrudur. Barış tam bir palavradır. İngilizler Kuzey İrlanda'yı terk etmeyeceklerdir. İyi ama onları Kuzey İrlanda'daki emperyalist faaliyetlerinden kim ve nasıl vaz geçirebilir? Gerçek İKO ve Omagh'da patlattığı bir bomba mı? Veya sağda solda patlatacağı pek çok bomba mı?

Bazen uluslar, en güçlü uluslar bile kendi başlarına çözümlenecekleri problemlerle karşı karşıya kalırlar. Kuzey İrlanda'daki Katolik İrlandalılar da bizce böylesi bir durumla karşı karşıyalar. Kuzey İrlanda'nın çoğunluğu

protestan ve gerici burjuva-emperyalist güçler tarafından katoliklere karşı örgütlenmiş durumdadır. Ve müsadenezle bu dünyada kim, zorda kalmadıkça ve alış gelmedikçe Papa'nın, Katolikliğin yönettiği bir devletin çatısı altında yaşamak ister? Hiç kimse. Güney'deki anavatan, hem gerici

burjuva güçlerin yönetiminde hem de haddini bilir. İngilizlere kafa tutmanın alemi yoktur. Kuzey İrlanda'yı işgal etmeye kalkışmak pek akla yatkın değildir onlar için İngilizler işgal edin demedikçe.

Bizce tek yol Birleşik Krallık'taki ve İrlanda Cumhuriyeti'ndeki işçilerin tüm bu ülkelerde iktidara el koyulmasından geçiyor. Bu İrlanda problemi ancak bu şekilde çözülür.

Halbuki İrlanda kurtuluş hareketleri oldum olası burjuva karakterli hareketlerdir. Yüzlerini işçilere çevirmek, sınıf savaşını örgütlemek onlar için oldukça yabancı anlayışlardır. Gel gelelim böylesi kurtuluş hareketleri oluşmadan da İrlanda'da barış İngiliz ve İrlanda Cumhuriyeti burjuvalarının istediği bir barış, onların işine yaradığı oranda ve sürece bir barış olacak ve bu barışa isyan edenler muhakkak ortaya çıkacaktır.

ABD ÜSLERİNDE GREV

ABD'ye ait Adana'daki İncirlik Hava Üssü'nde Harb-İş Sendikasına üye işçilerin toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde taleplerinin işveren tarafından kabul edilmemesi üzerine başlattıkları grev bir ayı aştı. Sendika başkanı taleplerine cevap verilmediği sürece grevin süreceğini söyledi. Ancak ABD'liler T.C.'de yayınlanan Sabah gazetesini kullanarak grevin Türk-ABD ilişkilerini zedeleyeceği şeklinde şantaj yolu ve provokatif yayınlar yaptırıldılar. Bu arada, Adana'da meydana gelen deprem nedeniyle Almanya'dan getirilen 150 kişilik kadro hâlâ daha üste bulunmakta ve açıkça grev kırıcılığı yapmaktadır. ABD'li işveren toplu iş sözleşmesi ile kazanılmış olan ücret artış sistemini değiştirmek, kıdem zammını ve ikramiye

hakkını kısıtlamak, sosyal hakları azaltmak, servis araçlarını kaldırmak, sendika kurullarında görev alanların işgüvencesini kaldırmak, daha uzun saatler çalıştırmak gibi taleplerde bulunuyor. Sendika yetkilileri kazanılmış haklarından taviz vermeyeceklerini ve işveren tavrını değiştirmedikleri sürece greve devam edeceklerini açıkladılar.

Kolombiya: Gerillalardan Orduya Darbe

Barranquilla

Medellin

Bogota

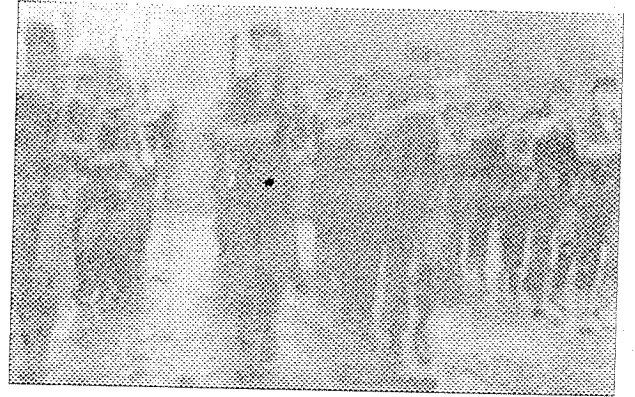
Cali

COLOMBIA

Mitu

Otuzdört yıldır diktatörlüğe karşı silâhlı mücadele veren ve "Simon Bolivar Gerilla Koordinasyonu" (SBGK) çatısı altında birleşik savaş yürüten Kolombiya Devrimci Silâhlı Kuvvetleri (FARC). Ulusal Kurtuluş Ordusu (ELN) ve Halk Kurtuluş Ordusu (EPL) gerillalarının oluşturduğu 20 bin kişilik askeri birlik,

tutan ABD emperyalistleri ise son gelişmelerden oldukça rahatsız oldular. ABD emperyalistleri yıllardır "uyuşturucu karşıtı mücadele" kılıfı altında ülkede sayısız kitle katliamı düzenleyen kontra çetelerini eğiterek beslemekte ve düzenli ordu güçlerine de gerillalara karşı askeri yardım yapmaktadır. Bogota'daki ABD elçisi gerillalara barış için adım atmaları çağırısında bulundu. Bu yılın başlarında ise, yönetimini uyararak ABD Güney Kuvvetleri Komutanı Gen. C. Wilhelm, gerillaların bölgedeki istikrarı tehdit ettiğini belirterek, ABD emperyalizminin çıkarlarının tehlikeye girmesinden duyulan endişeyi dile getirmişti.

ABD'de Telekom Grevi

ABD'de telekomünikasyon tekeli Bell Atlantic'te çalışan 73 bin işçi iş güvencesi talebiyle 9 Ağustos tarihinde grev başladı. Bell Atlantic şirketi 13 eyalette 27 milyon aboneye hizmet vermektedir. Grev nedeniyle bu eyaletlerde milyonlarca iletişim işlemi aksadı. Amerika İletişim İşçileri Sendikası (CWA) tarafından sunulan toplu sözleşme maddelerinin kabul edilene dek grevin sürmesi bekleniyor. İşçilerin talepleri arasında, taşeron ve sendikası işçi çalıştırılmasına son verilmesi, zorunlu mesailerin

kaldırılması, ücret artışı ve sosyal hakların korunması, sendikası işçilerin sendikalaştırılması bulunuyor. Bell Atlantic şirketi hizmetlerin tamamen kilitlenmesini önlemek için yönetim kademelerinde çalışan 23 bin kişiyi 12 saatlik zorunlu mesailerle çalıştırmaya başladı. Ayrıca, Elektrik İşçilerinin Uluslararası Kardeşliği Sendikası (IBEW) üyesi olan işçilerin çalışmaya devam ettiği, fakat CWA'de örgütlü arkadaşlarının grevini selâmladıkları bildirilmektedir.

Ağustos ayı içerisinde ülkenin 17 kentinde devletin askeri güçlerine karşı yoğun saldırılara girişti. 42 ayrı saldırıda birçok askeri hedefe baskınlar düzenleyen ve devlet güçlerine 200'ü aşkın kayıp verdirip çok sayıda askeri esir alan gerillalar üst düzey ordu yetkililerini paniğe sürükledi. Generaller son saldırıların sonuçlarını ordu ve ülke için bir felâket ve yıkım olarak değerlendirdiler.

Kolombiya'da süren iç savaşta, insiyatifi ellerinde bulunduran gerillalar, devlet başkanlığına yeni seçilen Muhafazakâr Parti lideri Andres Pastrana'ya barış görüşmelerinin kendi şartlarında yapılacağı mesajını da böylece vermiş oldular. Kolombiya'yı hegemonyası altında

... BABA'NIN ÇİFTLİĞİ

Kurgu: A. SAVAŞ

(5.Bölüm)

Tarih 1 Eylül,
Hayvanlararası Barış Günü...LONDRA
MEKTUBU
KSG-LONDRAABD: Yargıç, Hakim,
Juri, Cellat

ABD, terörizmi bahane ederek tüm enternasyonal hukuk kurallarını ayaklar altına alan iki saldırı daha gerçekleştirdi. Sudan ve Afganistan'ı vurdu. Yüzlerce sivil halkı öldürdü.

Niye yapmış? Kimse mahkemeye çekilip her hangi bir ispat kimseye ulaşmadı ama kendi gizli servisleri yeterli bilgi sağlamış. Kendi vatandaşlarını öldüren terör eylemlerini örgütleyenleri cezalandırmış.

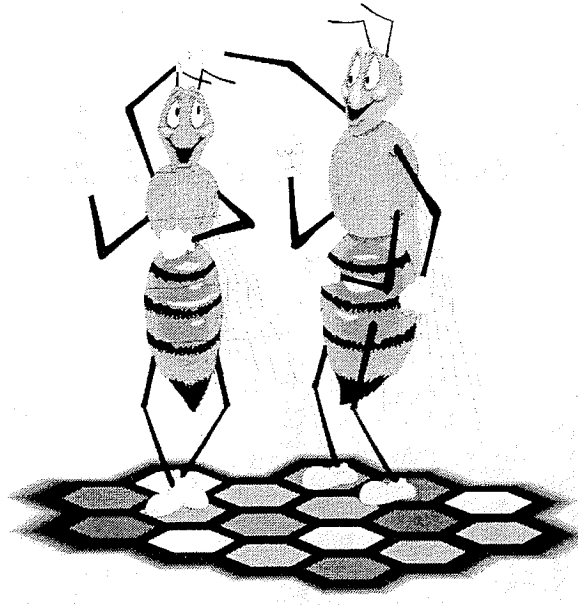
İntikam için yüzlerce suçsuz sivil halkı o kahrolası gizli servislerinin lafları şahit gösterilip öldürülüyor. Ne adına? Medeniyetin en üst aşaması adına. Demokrasi adına. İnsan hakları adına. Terörizme karşı olmak adına.

ABD ve tüm dünya kapitalist sistemi tam bir çöküş ile karşı karşıyadırlar. Kendi koydukları kurallara kendileri uymama olayı başlayıp yayıldı mı. bu işler sadece güç olayına dönüşür. Güçlüyüm, haklıyım yaparım.

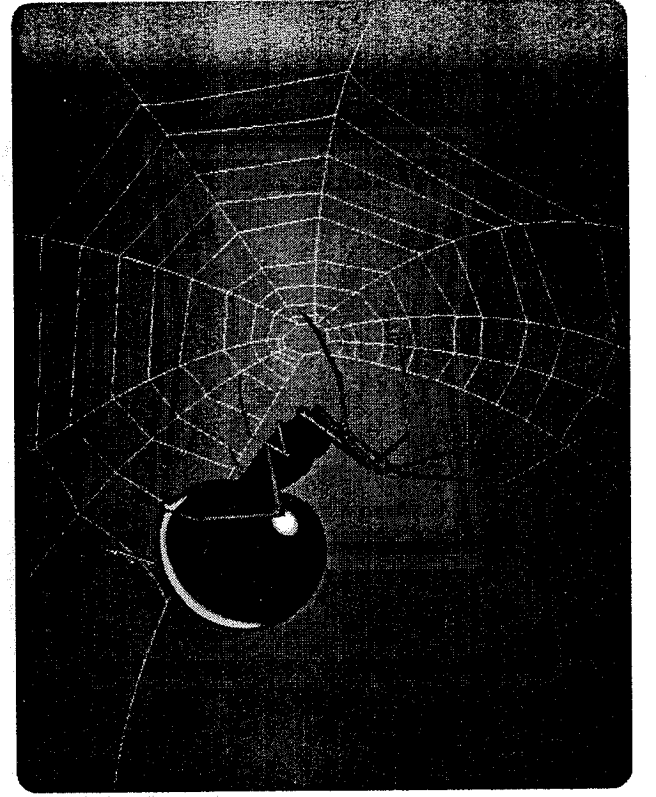
Sen yaparsan o da yapar. Al sana şimdi karşılıklı savaşa başladıkları en küçük islamcı örgütler bile kimyasal ve biyolojik silahlar edinme peşinde. Ve şimdi bunlara, mesela Alman gizli servisinin, Fransız gizli servisinin, Japon, İtalyan gizli servisinin bu tür oyuncaklar temin etmiyeceğini, Rusların bu işi yapmayacağını kim garanti edebilir? Kimse. Kaldı ki onlar yapmasa da en küçük bir grup dahi kafaya koyduğunda tüm bu silahları üretemez mi? Aç bak internet'e, yap yapmak istediğin bombayı. Bizzat sağcı Amerikan örgütlerinin üyeleri nasıl biyolojik bomba yapılacağını öğretiyorlar. Ve sen çok güçlü ABD olarak çıkacaksın piyasaya, sağa sola ekonomik, siyasi, ahlaki ve gerçek bombalar yerleştireceksin ve ondan sonra da karşındakinin birşey yapmamasını bekleyeceksin... İyi ama tamda sen para herşeye kadirdir, para herşeyden üstündür ahlakını yayarırken nasıl olacak da üç-beş kuruş için gözü dönen tiplerin ayak uçlarına basıp duracaksın ve karşılığında onun sana dokunmamasını bekleyeceksin. Olmaz, yürümez.

İşler barbarlaşıyor. Barbarlığın başını ABD çekiyor. Komünizm dışındaki ideolojilere sahip tüm siyasi akımlar da bu barbarlıkta yerlerini alıyorlar. Alacaklar da. Kendilerini güçlü sanan Amerika ve Avrupa ülkeleri, onların metropolleri bile artık güvende değildir. En küçük ülkeler ve guruplar bile artık kimyasal, biyolojik vb. silahlarını yapacak ve piyasaya çıkacaklar: sen bana atom yolla, cruise yolla ben de sana hali hazırda kimyasal biyolojik bombaları gönderdim bile diyecekler.

Seyrediniz: Dünyayı barbarlığa sürüklüyorlar. Seyretmeyiniz: Her Türden Kapitalizme Bir Son Veriniz. Başka çaremiz yoktur.

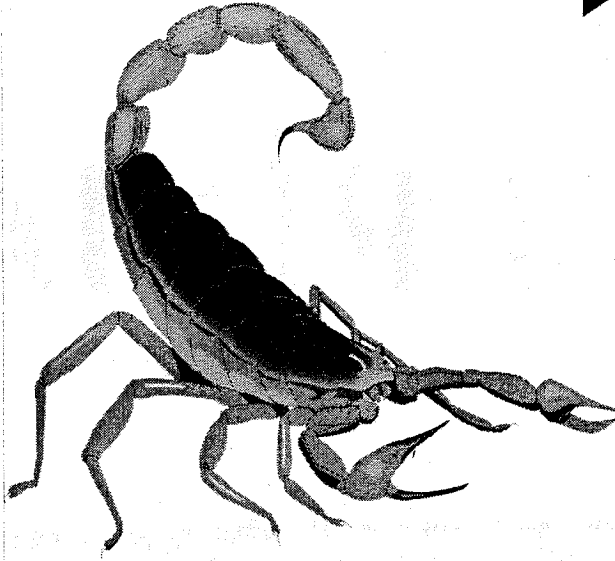

Çiftlik sakinlerinin çoğu 1 Eylül dolayısıyla düzenlenen şenliklerde yer-içer, eğlenirken...

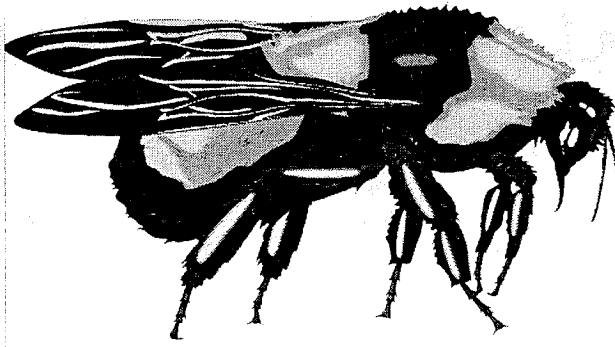

Örümcekler SAVAŞ ağlarını örmeğe, akrepler keselerine zehir depolamaya ve kurtlar ulumaya devam ederler...

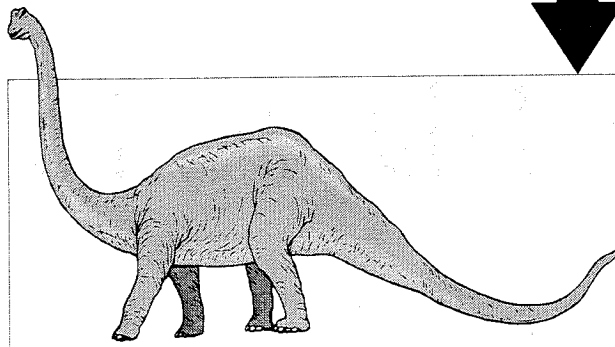
Çiftlik sakinleri, müzik sesinden, dansetmekten tüm bunları duymaz, göremez durumdadırlar...

Kim bilir... Belki de, tüm bu eğlenceler sırf örümcekleri, akrepleri ve kurtları çiftlik sakinleri görmesin, duymasın diye düzenlenmiştir "arı başları" tarafından...

Tüm bunları görüp çiftlik sakinlerine anlatmaya çalışanlar da var tabii...

Arı başları bunlara "DİNAZORLAR" diyor ve çiftlik sakinlerine onlara kulak asmayıp yeyip-içip eğlenmelerine devam etmelerini öğütüyorlar...

**SENİNDİR
OKU - OKUT
ELEŞTİR
KATKI YAP**

MARKSİZM-LENİNİZM KLASİKLERİNİN POLİTEKNİK EĞİTİM VE EMEK-YÖNELİMLİ ÖĞRETİM ÜZERİNE GÖRÜŞLERİ

N. KRUPSKAYA

BÜYÜYEN NESİLİN KOMÜNİST EĞİTİMİ ÜZERİNE MARX

Marx, özel olarak, büyüyen neslin komünist eğitimi üzerine özel bir çalışma bırakmadı. Ama çok iyi bilinmektedir ki, onun eserleri, eğitim sorununun bir dizi gözlemlerini içermektedir. Bunlar, onun tüm öğretileri ile kaynaşmıştır ve bizim için birer kılavuzdurlar.

Marx ve Engels tarafından, 1848 devriminin başında yazılan Komünist Manifesto'nun oynadığı muazzam rolünü herkes bilir. Devrimci coşku dolu bu özlü çalışma, Komünistlerin toplumsal gelişim üzerine görüşlerini ortaya koydu. Manifesto, toplumsal gelişimin tarz ve yönünü, sınıflar ve sınıf mücadelesini, proletaryanın bu mücadele içindeki rolünü, ve hem onun zaferini ve hem de kapitalist sistemin komünist sistemle değiştirilmesini ele almaktadır. Bu anlamda, Manifesto, ayrıca, komünizmi inşa edecek neslin nasıl büyütülmesi ve eğitilmesi sorununa değinir. Manifesto, "burjuva için, sınıf mülkiyetinin yok olması, nasıl bizzat üretimin yok olması demekse, sınıf kültürünün (-benim italiklerim-N.K.) yok olması da, kendisi için, her türlü kültürün yok olmasıyla aynı şey" olduğunu belirtmektedir.

"Yıtemesinin onu yasa büründürdüğü bu kültür, büyük çoğunluk için, bir makine gibi hareket etme eğitiminden ibarettir."(1)

Genel olarak, eğitimin sınıf karakterini kaydettikten sonra, Manifesto'nun yazarları, büyük-çaplı üretimin acımasızca çocukları sömürdüğü, işçilerin kendi çocuklarını sömürdüğü, eski aile bağlarını yıktığı ve aile yetiştirilmesinin köklerinin altını kazdığı üzerinde durmaktadırlar. Çocukların kapitalist toplumda yetiştirilmelerinin tamamen sınıfsal bir karakteri vardır. Komünistler eğitimin karakterini değiştirmek istemektedirler. Komünist Manifesto bu konuda şöyle demektedir:

"Bizi, çocukların anne-babaları tarafından sömürülmesine son vermeyi istemekle mi suçluyorsunuz? Bu suçu kabulleniyoruz."

"Ama, ev eğitiminin yerine toplumsal eğitimi koymakla, ilişkilerin en kutsalını yok ettiğimizi söylüyorsunuz."

"Ya sizin eğitiminiz! O da toplumsal değil mi? O da, içerisinde eğitim yaptığınız toplumsal koşullarla, toplumun dolaysız ya da dolaylı müdahalesiyle, okullar aracılığıyla belirlenmiyor mu? vb..."

"Aile ve eğitim konusundaki, ana-baba ile çocuk arasındaki kutsal ilişki konusundaki burjuva safsataları, proleterler arasındaki tüm aile bağları modern sanayiinin etkisiyle parçalandıkça, ve bunların çocukları basit ticaret nesneleri ve iş araçları haline geldikçe daha da iğrençleşiyor."(2)

Manifesto, proletarya iktidara geldiği zaman atması gereken bir dizi adımlara işaret eder. Bunlar arasında No.10 eğitimi ilgilendiren önlemlere değinir. Bu *"bütün çocukların devlet okullarında parasız eğitim"*i olacaktır. *Bugünkü biçimi içerisinde çocukların fabrikalarda çalıştırılmalarına son verilmesi. Eğitimin sinai üretimle birleştirilmesi, vb."*(3)

Marx bu noktayı diğerleriyle, örneğin, üretim araçlarının devlete devredilmesi, herkes için eşit çalışma yükümlülüğü, tarım emeğinin fabrika emeği ile birleştirilmesi, ve kent ile kır arasındaki ayrımların yavaş yavaş kaldırılması ile birleştirmiştir.

Komünist Manifesto'nun ikinci bölümü şu sözlerle sonuçlanır:

"Sınıflarıyla ve sınıf karşıtılarıyla birlikte eski burjuva toplumun yerini, kişinin özgür gelişiminin, herkesin özgür gelişiminin koşulu olduğu bir birlik alacaktır."(4) Bu nasıl yorumlanmalıdır? Bir "özgür gelişme" teorisi midir? Marx gerçekten böyle bir düşüncenin savunucusu mudur? Eğer, Marx'a göre, özgürlüğün burjuvazinin temsilcilerinin anladığından tamamen farklı bir anlama geldiğinden haberimiz yoksa bu pasajı anlayamayız. Manifesto şöyle belirtir: *"Ama bizim burjuva mülkiyeti kaldırma niyetimizi kendi burjuva özgürlük, kültür, hukuk, vb. anlayışlarının kıstasına vurduğunuz sürece, bizimle dalaşmayı bırakınız. Bizzat kendi düşünceleriniz, kendi burjuva üretim ve burjuva mülkiyet koşullarınızın ürününden başka bir şey değildir..."*(5) Ve yine: *"Din ve*

Krupskaya Lenin'le birlikte

vicdan özgürlüğü düşünceleri, serbest rekabetin bilgi alanındaki egemenliğinin ifadesinden başka bir şey değildir."(6)

Engels Anti-Dühring'inde şöyle yazdı: *"Özgürlük ve zorunluluk ilişkisini doğru olarak ilk düşünen Hegel oldu..."*

"Zorunluluk ancak kavranılmadığı ölçüde kördür." Özgürlük, doğa yasaları karşısında düşlenmiş bir bağımsızlıkta değil, ama bu yasaların bilinmesinde ve bu bilme aracıyla bu yasaların belirli ereklere için yöntemli bir biçimde kullanılma olanağındadır. Bu, dış doğa yasaları için olduğu kadar, insanın maddi ve manevi varlığını yöneten yasalar, -gerçeklikte değil, olsa olsa kafamızın içinde ayırdabildiğimiz iki yasa sınıfı için de böyledir. Öyleyse, irade özgürlüğü, ne yaptığını bile bile karar verme yetisinden başka bir anlam vermez. Buna göre, belirli bir sorun üzerinde bir adamın yargısı ne kadar özgürse, bu yargının metnini belirleyen zorunluluk o kadar büyüktür; oysa, çok sayıda çeşitli ve çelişik karar arasında görünüşte canının istediği gibi seçen, bilgisizliğe dayanan kararsızlık, bununla özgür olmayışını, egemenliği altına alacağı şeyin egemenliği altında bulunduğunu göstermekten başka bir şey yapmaz. Öyleyse özgürlük, kendimiz ve dış doğa üzerinde, doğal zorunlulukların bilgisi üzerine kurulu egemenliğe dayanır; böylece o, zorunlu olarak, tarihsel gelişmenin bir ürünüdür."(7)

Yukarıda aktarılan, yani *"Sınıflarıyla ve sınıf karşıtılarıyla birlikte eski burjuva toplumun yerini, kişinin özgür gelişiminin, herkesin özgür gelişiminin koşulu olduğu bir birlik alacaktır,"* cümlelerini böyle bir

perspektifle düşünersek, anlayacağız ki kapitalist baskının kalıntılarından tamamen kurtulmuş, artık sınıfların veya sınıf mücadelesinin olmadığı bir toplum, doğayı ve insan ırkının her-yönden gelişmesini yöneten bilim ve bilginin öyle bir ilerlemesini yaşayacaktır ki bu her bireyin ter yönden gelişmesini sağlayacaktır, ve o birliğin her üyesi bütün birlik ile ve genel ilerlemesi ile o kadar sıkı sıkıya bağlı olacaktır ki bütün faaliyetleri ve bütün yaşamı gelecek sınıfsız toplumun daha da ilerlemesine hizmet edecektir.

Komünist Manifesto, tekrar tekrar ekonominin ideolojinin temeli olarak hizmet ettiği düşüncesi üzerinde durur:

"İnsan düşüncelerinin, görüşlerinin ve kavramlarının, tek sözcükle, insanın bilincinin, maddi varlığının koşullarındaki, toplumsal ilişkilerindeki ve toplumsal yaşamındaki her değişimle birlikte değiştiğini kavramak için derin bir sezgiye gerek var mıdır?"

"Fikir tarihi, zihinsel üretimin, maddi üretimin değişmesiyle birlikte değiştiğinden başka neyi kanıtlar ki? Her yüz yıldaki egemen düşünceler hep o yüzyılın egemen sınıfının düşünceleri olmuştur."

"Toplumu devrimcileştiren düşüncelerden sözedildiğinde, eski toplum içerisinde yeni toplum üyelerinin yaratılmış olduğundan, ve eski düşüncelerdeki çözülmenin eski yaşam koşullarındaki çözülmeyle atbaşı gittiğinden başka bir şey ifade edilmiş olmaz."(8)

Marx, sadece olguları belirtmekle kalmadı, ama her zaman bir durumdan bir çıkış yolunu gösterdi. Halihazırda, Feuerbach Üzerine Tezler (1845)'de şöyle yazmıştı: *"Filozoflar dünyayı sadece çeşitli biçimlerde açıkladılar; ama önemli olan onu değiştirmek."*(9)

Ve onu değiştirmenin doğru yollarını bulmak için, o, maddi şartların gelişmesini ve bütün sosyal sistemleri dönüştürmenin araçları olarak hizmet eden onların içindeki unsurları inceledi.

Bununla ilgili olarak, Marx'tan Annenkov'a (10) 28 Aralık, 1846'da, yani Komünist Manifesto'nun yazılmasından önce yazılan bir mektup ilgi çekicidir: Burada Marx şöyle dedi:

"M. Proudhon (11) için, işbölümü, çok basit bir şeydir. Ama kast rejimi de belirli bir işbölümü değil miydi? Korporasyonlar rejimi de bir başka işbölümü değil miydi? Ve İngiltere'de 17. yüzyılın ortalarında başlayıp 18. yüzyılın sonlarında son bulan manüfaktür sistemi altındaki işbölümü de, modern büyük sanayiinin işbölümünden tümüyle farklı değil miydi?... Ulusların iç örgütlenmesi, bütün uluslararası ilişkiler, belirli bir işbölümünün ifadesinden başka bir şey midirler? Ve işbölümü değiştiğinde, bunların da değişmesi gerekmez mi?"

"M. Proudhon işbölümü sorununu o denli az anlamıştır ki, örneğin 9. yüzyıldan 12. yüzyıla dek Almanya'da görülen kent ile kırın ayrılmasına değinmiyor bile. Demek ki, M. Proudhon için, bu ayrılma, ölümsüz bir yasadır, çünkü M. Proudhon bunun ne kökeninden ve ne de gelişiminden haberdar."(12)

Felsefenin Sefaleti'nde (1847'de yazıldı) Marx, sürekli ilerleyen işbölümünün içinde olumlu yönlerin açığa çıkartılması biçimine çarpıcı bir örnek vermektedir. O *"modern toplumda işbölümünü karakterize eden, bu işbölümünün uzmanlaşmış görevleri, uzmanları ve bunlarla birlikte de meslek ahlaklığını (benim italiklerim-N.K.)*

(devamı 8.sayfada)

doğurmasıdır.”(13)

Marx, meslek aptallığının bir anının kanıtını ileri sürerken, ayrıca, işbölümünün daha da gelişmesinin bu aptallığı aşmaya yardımcı olduğunu kaydeder. O, Felsefenin Sefaleti'nde işçilerin gelişmesinde otomatik fabrikaların veya atelyelerin (tüm fabrikalar değil ama otomatik olanlar) etkisine değinir:

“Otomatik atelyede işbölümünü karakterize eden, burada emeğin uzmanlık niteliğini tamamen kaybetmiş olmasıdır. Fakat her özel gelişmenin sürdüğü an, evrensellik ihtiyacı, bireyin tam bir gelişmesi eğilimi kendini duyurmaya başlar. Otomatik atelye, uzmanları ve meslek ahmaklığını yok eder.”(14)

Marx çocukları severdi. İlk defa 1859'da yayınlanan Ekonomi-Politiğin Eleştirisine Katkı kitabında çocuklarla ilgili fevkalade bir pasaj vardır. Bunların geçerken söylenen sözler olduğu doğru ise de, onlar, Marx'ın çocukları ne kadar çok sevdiğini ve onların içinde ne gördüğünün nedenini gösterir. Sanata değinerek, diğer şeyler yanında şunları gözlemler:

“Bir adam çocuksu olma durumuna düşmeden çocukluğa dönemez... Çocuk, doğasında, her dönem kendi öz niteliğinin doğal gerçekliğinde, yeniden yaşadığını görmez mi?”(15)

Marx'ın kendisi dar bir eğitimci uzman değildi. O muazzam bir yazın bilgisine sahipti, sanatı anlıyordu, ve çocukları anlıyordu.

Böyle bir bakış açısından çocukları gözlemleyebilen çok insan var mı? Leo Tolstoy yapabiliyordu: o çocuklara büyük bir artist gözüyle bakıyordu, ama, ne yazık ki, kendi yaşındakileri anlayamıyordu. Marx, hem kendi yaşındakileri hem çocukları anlıyordu. Her çağdaş öğretmen çocukları nasıl anlayacağını Marx'tan öğrenmelidir.

Çocukları çok sevdiğinden dolayı Marx, özellikle çocuk emeğinin kapitalist sömürüsü hakkında hiddetli idi. Ama bu, onun, Kapital'in birinci cildinde kapitalizm altında çocukların durumuna o kadar çok dikkat göstermesinin tek nedeni değildir. “İş Günü” bölümünde çocukların fabrikalarda insafsızca sömürüldüğüne 20'den fazla örnek verir. Bu olgular resmi belgelerden (fabrika denetimcilerinin kayıtları, mahkeme ve yasal belgeler) alınmıştı. “Makine ve Modern Sanayi” bölümünde çocuk emeğine aynı oranda dikkat verildi.

Marx, İngiltere'de çocuk emeğinin korunması ile ilgili devlet yasasının azlığını parlak bir şekilde anlatır; ve o, kapitalistlerin bu birkaç yasayı bile nasıl bozmak için binlerce yol bulduğunu ve yetişen neslin manevi ve maddi olarak sakatlandığını gösterir.

O, tüm bunlar hakkında yazmıştır, çünkü çocuk emeği sorunu, bir damla suyun düşüğü gibi, kapitalist sistemin kütüçlerinin sınırsız sömürme eğilimini yansıtır.

Sanayi gelişmesi ve sanayideki özel değişimlerin, bir yandan, çalışan kitlelerin üzerindeki etkisi ve, diğer yandan, çocukların pozisyonunu incelerken, Marx, yetişen neslin kapitalist toplumu radikal olarak değiştirebilmesi için toplumsal eğitimi örgütlemeye yardımcı olabilecek ilkeleri bulmaya çalışır.

Modern sanayi gelişmiş işçilere gereksinim duyduğunu anlatan “Makine ve Modern Sanayi” adlı bölümden bir parça aktaralım:

“İzlediği her üretim sürecini, insan eliyle yapıp yapılmayacağını hiç dikkate almaksızın, onu oluşturan hareketlere bölme ilkesi, yeni modern teknoloji bilimini doğurmuştur. Sanayi sürecinin, çeşitlili, görünüşte birbirleriyle ilişkisiz ve katılmış biçimleri, şimdi artık, belli yararlı etkilerin elde edilmesi için

doğabiliminin bilinçli ve sistemli uygulamaları halini almışlardır. Tıpkı mekanik biliminin, en karmaşık makineleri, basit mekanik güçlerin devamlı bir yinelenmesi olarak görmesi gibi, teknoloji de, kullanılan aletlerin bütün çeşitliliğine karşın, insan vücudunun her türlü üretken faaliyetinin kendilerinde zorunlu olarak yer aldığı birkaç temel devrim biçimini keşfetmiştir.

“Büyük sanayi, mevcut üretim sürecini hiç bir zaman son ve değişmez bir biçim olarak görmez ve ele almaz. Bunun için de, bu sanayi teknik temeli devrimcidir, oysa daha önceki üretim tarzları özünde tutucuydu. Makineler, kimyasal süreçler ve diğer yöntemler yardımıyla, yalnız üretimin teknik temelinde sürekli değişikliklere yolaçmakla kalmaz, işçilerin görevleriyle, emek-sürecinin toplumsal bileşiminde de değişikliklere yolaçar. Böylece aynı zamanda, toplumsal işbölümünde de köklü değişiklikler yapmakta ve, sermaye ile işçi kitlelerini durup dinlenmeden bir üretim sürecinden diğerine atmaktadır... Bu nedenle, büyük sanayi, niteliği gereği, bir yandan, emekte değişmeyi, görevde akıcılığı, işçide genel bir hareketliliği zorunlu kılar, öte yandan da eski işbölümünü o katılmış özellik ve ayrıntılarıyla yeniden canlandırmıştır. Büyük sanayi teknik zorunlulukları ile, bu kapitalist biçim içinde yatan toplumsal niteliği arasındaki mutlak çelişkinin, işçinin durumundaki her türlü karartılık ve güvenliği nasıl yekettiğini; emek araçlarını elinden alarak, gerekli geçim araçlarından da yoksun bıraktığını ve, parça-işlerine bile elatıp onu nasıl gereksiz duruma getirdiğini görmüş bulunuyoruz. Bu uzlaşmaz karşıtlığı, daima sermayenin emrinde olması için sefalet içinde yaşayan yedek sanayi ordusu gibi bir canavarın yaratılmasında; işçi sınıfı içinde durup dinlenmeden verilen kurbanlarda; emek-gücünü har vurup harman savurmasında ve, her ekonomik gelişmeyi toplumsal bir rekabet haline dönüştüren toplumsal anarşinin yolaçtığı yıkımlarda olanca çılgınlığı ile görmüş bulunuyoruz. Bu olumsuz bir yandır. Ama bir yandan şimdi işteki çeşitlilik, karşı konulmaz doğal bir yasa şeklinde ve her yerde direnmeyle yüzyüze gelen doğal bir yasanın göz kapalı yıkıcılığı ile kendisini gösterirken, öte yandan da, büyük sanayi, getirdiği felaketler aracılığı ile, üretimin temel yasası olarak, işin çeşitliliğinin kabul edilmesi zorunluluğunu ortaya koyarak, işçilerin, bu çeşitli işler için yatkın duruma gelmesini ve bu yeteneklerinin en geniş ölçüde gelişmesini sağlamıştır. Üretim tarzını, bu yasanın normal olarak işlemesine uydurmak, toplum için bir ölüm-kalım sorunu oluyor. Büyük sanayi, gerçekte, toplumu, bütün yaşamı boyunca bir ve aynı işi yineleyerek güdükleşen ve böylece bir “parça-insan” haline gelen bugünün parça-işçisinin yerini, çeşitli işlere yatkın, üretimdeki herhangi bir değişmeyi karşılamaya hazır ve yerine getirdiği çeşitli toplumsal görevleri, kendi doğal ve sonradan kazanılmış yeteneklerine serbestçe uygulama alanı sağlayan bir şey olarak benimseyen tam anlamıyla gelişmiş bir bireyi koymayı, bir ölüm-kalım sorunu halinde zorlamaktadır.”(16)

“Bu devrimi gerçekleştirmeye doğru kendiliğinden atılmış bir adım, teknik ve tarım okulları ile, “écoles d'enseignement professionnel” kurulmasıdır; buralarda işçi çocuklarına biruz teknolojisi bilgisi ile, çeşitli emek araçlarının nasıl kullanılacağı öğretilir. Sermayeden zorla kopartılıp

alınan ilk ve pek zayıf bir ödün olan fabrika yasası, ilköğrenimi fabrikadaki çalışmayla birleştirerek bir sınırlama getirmiş olmakla birlikte, işçi sınıfı iktidara geldiği zaman -ki bu kaçınılmaz bir şeydir-, hem pratik, hem teorik teknik eğitimin, işçi sınıfı okullarında layık oldukları yeri alacaklarına hiç kuşku yoktur. Eski tip işbölümünün ortadan kalkmasıyla sonuçlanacak olan böyle devrimci bir oluşumun, kapitalist üretim biçimi ve, işçinin bu biçim içerisinde aldığı ekonomik statü ile taban tabana zıt olduğuna da hiç bir kuşku yoktur.”(17)

Böylece, Marx'ın kapitalist sistemin yeniden bir sosyalist örgütlenmesinde genç neslin toplumsal eğitiminin önemli rolünü saptadığını görüyoruz. O toplumsal eğitim idraklı gelişmiş bireyler üretmelidir. Bu gereksinim büyük-çaplı sanayinin tam da mahiyetinden çıkıyordu. Çocuklar büyük bir bilgi miktarını kavramalı ve çalışmayı öğrenmelidir. Marx'ın İngiltere'de çocuk işinin korunması üzerine fabrika yasaları tarihini incelemesinden vardığı sonuç buydu.

O Kapital'in birinci cildinde şunları noteder:

“Daha 1840 yılında çocukların çalıştırılması konusunda bir parlamento Soruşturma Komisyonu kurulmuştu. Komisyonun 1842 tarihi raporu, Nassau W. Senior'ün (18) ifadesiyle şu açıklamada bulunuyordu: “patronlarla ana-babaların, bencilliklerini, açgözlülüklerini ve insafsızlıklarını, çocuklarla gençlerin sefaletlerini, yozlaşmalarını ve mahvedilmelerini, şimdiye kadar raslanmayan bir şekilde gözler önüne seren korkunç bir tablo. ... Bu raporun 20 yıl boyunca hiç dikkati çekmemiş olması, işçi sınıfı çocuklarının ahlak ve sağlıklarının genel olarak uğradıkları ihmalin garip bir kanıtıdır. Bu süre boyunca, ‘ne ahlak denilen şeyden, ne eğitimden, ne dinden ve ne de aile sevgisinden hiç haberi olmadan yetiştirilen’ bu çocuklara, şimdiki kuşağın anababaları olma olanağı vermiş bulunuyor.”(19)

Komisyon fabrikalardaki çocuk işinin araçlarla düzenlemesi için çağrıda bulunmuştu. Marx, “Ama, henüz olgunluk çağına erişmemiş insanları, salt bir artış-değer yaratma makinesi haline getirmenin yapay olarak yarattığı entellektüel yozlaşma -bu, aklı, gelişme ve olgunlaşma yeteneklerini bozmadan kısır bir halde tutan bilisizlikten tanmamen farklı bir durumdur- ensonu İngiliz Parlamentosunu bile, fabrika yasalarına giren sanayi kollarında 14 yaşından küçük çocukların “verimli bir şekilde çalıştırılmaları için ilk öğrenimi zorunlu hale getirmek zorunda bıraktı”(20)

“Yasanın öğrenimle ilgili hükümleri bütünüyle saçma olmakla birlikte, hiç değilse, ilköğrenimin, çocukların çalıştırılması için zorunlu koşul olduğunu ilan edenidir. Bu hükümlerin ilk başarısı, öğrenimle jimnastiğin el işiyle birleştirilebileceğini, ve dolayısıyla el işinin öğrenim ve jimnastikle birarada yürütülebileceğini ilk kez tanıtlaması olmuştur. Fabrika denetmenleri, okul müdürleriyle yaptıkları soruşturmalarından, çok geçmeden, fabrikadaki çocukların, düzenli gündüz okullarında okuyan çocukların ancak yarısı kadar öğrenim gördükleri halde, onlar kadar ve çoğu zaman daha fazla şey öğrendiklerini ortaya çıkarmışlardır. “Bu, ancak, günün yainuz yarısında okulda bulunan çocukların daima uyanık ve öğrenime hemen hemen daima hazır ve istekli olmaları gerçeği ile açıklanabilir. Yarım gün el ile çalışma, yarım gün öğrenim, ardarda bir dinlenme

ve rahatlık sağlamaktadır; böylece bunların ikisi de, çocuğa, bütün gün tek biriyle ilgilenmekten çok daha yararlı oluyor. Sabahın beri okulda bulunan bir çocuğun (özellikle sıcak havalarda) işinden uyanık ve canlı gelen bir çocukla yarışamayacağı apaçıktır.

“Bu konuda daha fazla bilgi, 1863 yılında Edinburgh'ta yapılan Toplumsal Bilimler Kongresinde Senior'ün yaptığı konuşmada bulunabilir. Konuşmacı, burada diğer şeyler yanınada, yukarı ve orta sınıflardaki çocukların tekdüze ve yetersiz derecede uzun okul saatlerinin, öğretmenin işini nasıl ağırlaştırdığını ve “onun da yalnız yetersiz kalmayıp, mutlak olarak zararlı bir biçimde çocukların zamanını, sağlığını ve enerjisini boşuboşuna tükettiğini” göstermektedir. Robert Owen'in (21) ayrıntılarıyla gösterdiği gibi, gelecekteki eğitim tohumu, fabrika sistemi içinde atılmış ve filizlenmeye başlamıştır; bu tür bir eğitimle, belli bir yaşın üzerindeki her çocuk, üretici işi öğrenim ve jimnastik ile birarada yürütecek ve bu yalnızca üretimdeki etkinliğin artırılmasında bir yöntem olarak değil, tam anlamıyla gelişmiş bir insan yetiştirilmesinde tek yöntem olarak uygulanacaktır.”(22)

Marx, iş öğreniminin fabrikadan okula aktarılması gerektiğini mi düşünüyordu? Hiç de değil. Politeknik okullara olan gereksinimi kabul ederken, yine de, çocukların fabrikalarda çalışması düşüncesini savunuyordu.

“Bununla birlikte, çocuk emeğinin doğrudan ya da dolaylı yoldan kapitalistçe sömürülmesini yaratan ana-baba otoritesi olmayıp, tersine, ana-baba otoritesinin ekonomik temelini yıkan kapitalist sömürü tarzı, bunun kullanılmasını, bir gücün kötüye kullanılması şeklinde yozlaştırmıştır. Ne var ki, eski aile bağlarının kapitalist sistem altında uğradığı çözülme, ne kadar korkunç ve iğrenç görünürse görünsün, büyük sanayi, üretim sürecinde, kadınlara, gençlere ve her iki cinsiyetten çocuklara, ev alanının dışında önemli bir rol vermekle, (bizim italiklerimiz-N.K.) daha üst düzeyde bir aile şekli ve cinsiyetler arası ilişki konusunda yeni bir ekonomik temel yaratır.”(23)

Çocukların anne-babaları tarafından özellikle ev sanayiinde yoğun sömürüsünü anlatan, ve ebeveyn gücüne makabil olan ekonomik temeli yıktıktan sonra, kapitalist sömürü biçimi onun suistimaline yol açtığını kaydeden Marx şunu belirtir:

“Çocuk haklarının ilan edilmesi zamanı gelmişti.” “Bu nedenle, çocukların ve gençlerin, bu gibi durumlarda, fizik güçlerini vaktinden önce tahrir eden ve, entellektüel ve moral kişiliklerini aşağıdaan işlerden korunmaları için doğui bir hak olarak karar yasak koyucuya başvurabilmeleri gerekir.”(24)

Her iki cinsten ergenlik çağında olanların ve çocukların toplumsal olarak örgütlenmiş süreçlerde oynadığı belirleyici rol, ayrıca, çocuklarla ana-babaları arasındaki ilişkiyi değiştirir, çocukları daha bağımsız ve vicdanlı yapar.

Marx devam ediyor: **“Ayrıca, her iki cinsiyetten ve her iki yaşta bireylerden oluşan kollektif çalışma grubunun, uygun koşullar altında, zorunlu olarak, insanı geliştiren bir kaynak halini alacağı açık bir gerçektir; oysa üretim sürecinin işçi için değil, işçinin üretim süreci için varolduğu, kendiliğinden ortaya çıkan, zalim ve kapitalistçe şekliyle bu durum, durmadan çevreye veba mikrobi gibi yayılan bir yozlaşma ve kölelik kaynağı olur.”(25)**

-SÜRECEK-

Kıbrıs Adası Bağlantısız Kalmalı, Askerden Arındırılmalıdır

İngiliz sömürge yönetimine son vererek, adayı Yunanistan'a bağlamak amacı ile başlatılan Kıbrıslı Rumların EOKA harekâtı, İngiliz emperyalizminin "böl-yönet" politikası sayesinde bir iç savaşa dönüştürülmüş ve Nisan 1955 ile Mart 1959 tarihleri arasında Kıbrıs'ta toplam 509 insanın canına kıyılmıştı.

Kıbrıs adasının Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'daki stratejik önemi nedeniyle, önceleri bu sömürgeyi terketmek istemeyen İngiltere, daha sonra "üs olarak Kıbrıs" yerine "Kıbrıs'ta üs" formülünü benimseyerek, ada halkına sınırlı bir politik bağımsızlık tanıdı. 1955-1959 döneminde Kıbrıslı Rumların sömürge yönetimine karşı yürüttükleri eylemleri bastırmak üzere adaya gönderilen İngiliz askeri birliklerinin sayısı 36 bin'e ulaşmış, buna ek olarak ayrıca 2324 kişilik polis gücü, 1770 kişilik yardımcı polis ve özel zabıta gücü ve 542 kişilik seferi yedek polis gücü görev yapmıştı.

16 Ağustos 1960 günü Kıbrıs Cumhuriyeti adı verilen yeni devletin bağımsızlığına kavuştuğu ilan edilirken, aynı gün bu devletin topraklarına "garantör ülke" sıfatıyla, birer NATO ülkesi olan Türkiye ile Yunanistan'ın askeri birlikleri ayak basıyordu. Türkiye 650 kişilik, Yunanistan da 950 kişilik birer alay askerlerini "İttifak Anlaşması" gereğince, başkent Lefkoşa'nın çevresindeki stratejik tepelere yerleştirirken, üçüncü garantör ülke olan İngiltere de Kıbrıs Cumhuriyeti toprağının dışında addedilen Egemen Askeri Üs Bölgeleri (SBA) Ağrotur ve Dikelya'da 7 bin'den fazla eskeri personel bulunduruyordu.

ABD'İN KIBRIS POLİTİKASI

İkinci Dünya Savaşı sonrasında Arap halklarının yükselen ulusal kurtuluş mücadelesi sonucu, Orta Doğu'daki gücünü yitiren İngiltere, emperyalizmin bölgedeki çıkarlarını koruma görevini ABD'ye devrederken, 1960'da kurulan yeni düzen, CIA'nın Kıbrıs uzmanları tarafından "stratejik önemi olan bir bölgenin sömürge statüsüne son vermek için, olası bir örnek" olarak gösteriliyordu. Thomas W. Adams ile Alvin J. Cottrell "Cyprus: Between East and West" adlı kitaplarında Kıbrıs'la ilgili ABD politikasını şöyle özetliyorlardı:

"1. Kıbrıs Cumhuriyeti, içte politik bir denge geliştirerek, komünizme karşı güçlü bir kale oluşturmak amacıyla Büyük Britanya, Yunanistan ve Türkiye ile işbirliği yapmalı.

2. Kıbrıs, ekonomik kalkınma, özgür demokratik kurumlar ve Batı yanlısı bir yönetim göstermeli.

3. ABD, adada var olan haberleşme tesislerinden sınırsız olarak yararlanmalı.

4. Egemen İngiliz Üs Bölgelerine dokunulmamalı ve herhangi bir amaçla kullanılmak üzere herhangi bir Batılı ülkenin emrine verilebilmelidir.

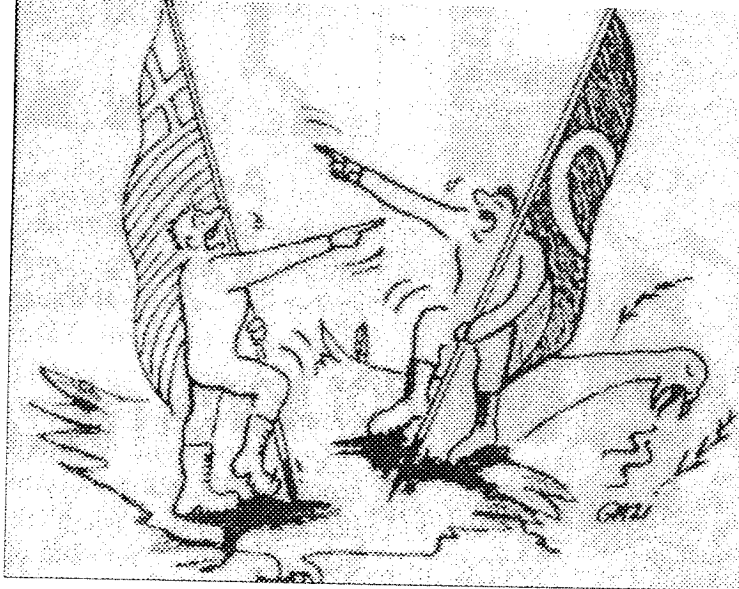
Kıbrıs Cumhuriyeti'nin bu amaçlara uyması halinde, ABD kapsamlı ekonomik yardım ve diğer kolaylıklar vermeye hazır olacaktı." (agy, Baltimore 1968, S.56)

KÜÇÜK, TARAFSIZLIĞA KARŞI

Makarios hükümetinin dış politikasının gittikçe tarafsızlaşması karşısında hem ABD, hem de NATO yanlısı Kıbrıs Türk liderliği ciddi endişelere kapılmıştı. Makarios, 1961 yılında Belgrad'daki Bağlantısız Ülkeler

Toplantısı'na aktif olarak katılma kararını, yardımcısı Dr. Fazıl Küçük'e danışmadan almış ve Kıbrıs delegasyonunun başında oraya gitmesi, Dr. Küçük tarafından onay görmemişti.

Türklerin karşı çıkacağını bildiği konularda, onlara danışmadan karar alan Makarios, Nasır'ın Mısır'ı ve bağımsızlığını yeni kazanmış diğer Asya-Afrika ülkeleriyle birlikte, Birleşmiş Milletler'de anti-emperyalist bir tavır

ortaya koyuyordu.

ANTI-KOMÜNİST KIBRIS TÜRK LİDERLİĞİ

Kıbrıs'ın sosyalist ülkelerle ticari ilişkilerini genişletmesine kesinlikle karşı olan Kıbrıs Cumhurbaşkanı Yardımcısı Dr. Fazıl Küçük, İsrail ile diplomatik ilişki kurulmadan, Mısır Büyükelçisi'nin güven mektubunu onaylamamıştı. Anti-komünist Türk Liderliği tarafından denetim altında tutulan Kıbrıs Türk basını ise, sürekli olarak Kıbrıs'ta artan komünizm tehlikesinden söz ediyordu. Rumlar, Kıbrıs'ın sosyalist ve bağlantısız ülkelerle ilişkilerini geliştirerek, uluslararası baskı ile bağımsızlık hakları üzerindeki sınırlamalardan kurtulabileceklerini hesaplarken, Türkler de NATO aracılığı ile sağlanan anlaşmada, kendilerine verilen ayrıcalıklı hakları dış faktörlere borçlu olduklarını ve bunların devamının ancak Kıbrıs'ın bağımsızlığının sınırlanmış olması ile gerçekleşebileceğini düşünüyordu.

Bilindiği gibi, Kıbrıslı Rum komünistlerin partisi AKEL, Makarios hükümetinin iç ve dış politikasını desteklerken, bir kısmı bakan olmuş eski EOKA'cıların faşist kanadı da hükümete ağır bir şekilde muhalefet yapıyordu. Anayasanın gerek enosis, gerekse taksim politikalarını yasaklamış olması, her iki taraftaki faşist ve şoven güçleri huzursuz etmişti, Kıbrıs Türk basınının eleştirileri ile, genç Kıbrıs Cumhuriyeti'nin kendi savunmasını kendisinin yapması eğiliminden NATO'nun tedirgin olduğunu yazan Kıbrıs Rum sağ basınının eleştirileri birbirini tamamlıyordu.

Kıbrıs Anayasası'nın en çok tartışılan yönlerinden biri de Kıbrıs Ordusu'nun iç örgütlenmesiydi. 129. Madde'ye göre, Savunma Bakanı bir Kıbrıslı Türk olan Cumhuriyet'in, yüzde 60'ı Rum, yüzde 40'ı Türklerden oluşan iki bin kişilik bir ordusu olacaktı. Askerlerin eğitimi ise, Türk ve Yunan alaylarından sağlanacak subaylar tarafından yapılacaktı. Ama ada nüfusu nun

yüzde 18'ini oluşturan Türklere orduda verilen bu yüksek oran, kamu hizmetlerindeki yüzde 30'luk katılma payı ve diğer anayasal ayrıcalıklarla birlikte, Rumlar tarafından en çok tartışılan konular arasındaydı.

Ordunun kurulmasında Rumların çeşitli engeller çıkarması üzerine Dr. Fazıl Küçük, Ekim 1961'de veto hakkını ilk ve son defa ordu konusunda kullandı. Taburların dil ve din esasına göre ayrılması ve toplam

ordu mensubu sayısının 370 subay, astsubay ve er olarak dondurulması kararlaştırıldı. Rumlar, askerlere polis ve jandarmadan daha az maaş verilmemesinden yanaydı. Ama gizlice otuşturulan silahlı gruplara büyük miktarda para harcanıyordu. Türkler de boş durmayıp, kendi gizli silahlı

gruplarını hazırladılar.

Aralık 1963'e gelindiğinde Rumların tam eğitimli 5 bin, yarı eğitimli 5 bin olmak üzere 10 binlik; Türklerin de 2 bin 500 kişilik vurucu özel gücü vardı.

Makarios'un anayasada değişiklik yapılması önerisi Türkler tarafından reddedildikten kısa bir süre sonra başlayan toplumlararası çatışmalar, adanın taksimini isteyen Kıbrıs Türk Liderliği ile Türklerin öldürülmesi ile enosisi gerçekleştirmek isteyen Rum şovenistlerinin kışkırtmaları sonucuydu.

KIBRISLILARIN CAN KAYIPLARI

Kasım 1967'ye kadar süren iç savaş döneminde, Kıbrıslı Türkler 282 ölü ve 195 kayıp, Kıbrıslı Rumlar da 154 ölü ve 47 kayıp olmak üzere toplam 678 kişi yitirmişlerdi.

İngiltere ile ABD, adadaki maşaları eliyle bozdukları barışı yeniden kurmak üzere Kıbrıs'a 10 bin kişilik bir NATO Barış Gücü göndermeyi önerdiklerinde, Makarios buna karşı çıkarken; Türk toplumu lideri Denktas onun bu tavrını kınadığını duyurmuştu. Denktas'a göre Kıbrıslı Rumların yüzde 35'i komünistlerden yanaydı ve Kıbrıs'a müdahale edilmediği takdirde ada, Doğu Akdeniz'de yeni bir Küba olabilir! Adaya gönderilecek askerlerin Birleşmiş Milletler denetiminde olmasına rıza gösteren Makarios, Türkiye'nin artan müdahale tehditleri üzerine ve başıbozuk silahlı Rum güçlerini toparlamak amacıyla, Kıbrıs Rum Milli Muhafız Ordusu'nun kurulması kararını aldı.

RUM KESİMİNDE MİLİTARİZASYON

EOKA'nın enosisçi lideri Grivas'ın Kıbrıs'a geri dönmesi ardından 5 bin Yunan askeri daha adaya gönderildi. Haziran 1964'de askere alınan Kıbrıslı Rumların sayısı 15 bine çıktı. Kıbrıslı Türklerin Türkiyeli subayların yönetiminde

oluşturdıkları Mücahit Ordusu'nda da 10 bin kişilik bir askeri güç vardı. Çarpışmak üzere Erenköy sahiline çıkartılan 512 Kıbrıslı Türk üniversite öğrencisi ile, Ocak 1966'da yüksek öğrenime gitmelerine izin verilmeyen 437 lise mezunu da Mayıs 1967'de adadan ayrıldıktan sonra, Kıbrıs'taki Türk askeri gücü azalmış olmasına rağmen, Kasım 1967'de adadaki Yunan askerlerinin sayısı 12 bin'e, Rum Ordusundaki gençlerin sayısı da 16 bin'e çıkmıştı. Bu artışta Grivas'ın öne sürdüğü gerekçe, kendisinin askeri güç yardımıyla enosisi gerçekleştirebileceğine inanmış olmasıydı. Oysa Kıbrıs Rum toplumu içinde bu görüşün, başta AKEL olmak üzere belli bir kesim tarafından desteklenmemesi yüzünden, çeşitli anlaşmazlıklar vardı. Nitekim Grivas'ın Geçitkale adlı Türk köyüne saldırması üzerine, Türkiye'nin Yunanistan'a gönderdiği 17 Kasım 1967 tarihli ultimatomla, hem kendisi, hem de 12 bin kişilik Yunan askeri varlığı adadan çekilmek zorunda kalmıştı.

MÜMKÜN OLAN SEÇİME YÖNELİŞ

Böylece adada Yunanistan'ın 950 kişilik alayı dışında Rum Milli Muhafız Ordusu'nda görev yapmaktaydı. Makarios, Türkiye'nin Rum Ordusu'nun dağıtılması önerisini reddetmiş, ama Kıbrıslı Türklerden çok, kendi politikasına karşı bir tehdit oluşturan yasadışı silahlı grupları da etkisizleştirememişti. Grivas'ın "şimdi enosis" politikasını benimsemeyen Akel ve PEO örgütlerinin merkezlerine 95 bombalı saldırı düzenlenmişti.

Makarios, bütün bu olanlardan sonra 12 Ocak 1968'de "istenen çözüm" yerine, "mümkün olan çözüm" politikasını ilân ederek, 25 Şubat 1968 günü yapılan Kıbrıs Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde enosisçi aday karşısında yüzde 95.45'lik oyla kesin bir zafer kazandı. Kıbrıs'ın tam bağımsızlığı, egemenliği ve toprak bütünlüğü için bağlantısız dış politikasını sürdüreceğini açıklayan Makarios, 8 Mart 1968'de Kıbrıs Türk toplumu üzerine koyduğu ekonomik yaptırımları kaldırdı, ama Kıbrıs Türk liderliğinin oluşturduğu ayrı yönetimi ve polis gücünü tanımadı.

1964 başından beri Kıbrıs'a dönmeye hükümet tarafından izin verilmeyen ve Anka ra'da kalan Denktas hakkındaki yasak kaldırıldı ve toplumlararası anayasal görüşmelere 24 Haziran 1968'de başlandı. Rum görüşmeci Kleridis'in 1976 yılında açıkladığına göre, 6 yıl süren bu görüşmelerde anlaşmaya çok yanaşmış ve 1974 yazında imza aşamasına gelinmişti. Ama Kıbrıs'ta toplumlararası barış ve sorunun çözümünden yana olmayan ABD, Atina'daki faşist albaylar cuntasının adadaki uzantıları eliyle, 15 Temmuz 1974'de Makarios'a karşı bir darbe, girişiminde bulunarak, enosisi gerçekleştirmek, yolunda bir adım attı. Zaten Nisan 1969'da kurulduğu açıklanan enosisçilerin Milli Cephe'si, solcu güçlere karşı tedhiş hareketini EOKA-B örgütü aracılığıyla yürütmekteydi. Onlara göre, Yunan ulusal kimliği yerine Kıbrıslılık, enosis yerine Kıbrıs'ın bağımsızlığı görüşünü savunanlar vatan haini idiler. Makarios'un da Başpiskoposluk görevinden ayrılması gerekiyordu.

-SÜRECEK-

Emperyalist Sistemin Aynası: RUSYA

Rusya Kapitalizmin cennetine geri dönmek için kesin adımlar atmaya başlayalı beri krizlerden kurtulamıyor.

Ne yaparsınız. Kapitalist cennet işte böyle bir cennet.

Kapitalizm aşırı derecede gelişti. Kabına, kabuğuna sığmıyor. Kabuk değiştirmesi gerekli. Sosyalizme bürünmesi gerekli. Gel gelelim kapitalistler direnmekte, sistemin bir türlü içinde yaşayamadığı kapitalist kabuğu tutmakta kararlılar. O zaman da işler yürümüyor. Krizler, savaşlar, yıkımlar kaçınılmaz oluyor.

Sovyetler Birliği çok gelişmiş bir sanayi, tarım, taşımacılık, iletişim vb. teknolojiye, çok büyük işletmelere ve şu veya bu türde olsa, milli çapta entegre bir ekonomiye sahipti.

Kapitalistler SB'indeki kadar büyük ve entegre olmayan bir ekonomiyi yürütmekte zorlanırken SB'ini kapitalist kabuğa sığdırmak nasıl mümkün olacaktı?

Troçkist-Buharinci sağcıların Alman ve Japon emperyalistleriyle işbirliği halinde ikinci dünya savaşı öncesi hayata geçirmeye çalıştıkları Sovyetler Birliği'nin parçalanması planı, açıktır ki kapitalizmin restarasyonu için atılmış önemli bir adımdır. Ekonominin çapını oldukça küçülttü. Ama yeterli değil... Rusya Federasyonu olarak bile çok büyük ve muazzam bir toplumsal ekonomik yapılanma ile karşı karşıyayız. Bu yapılanmayı kapitalizmin kurallarına uydurmak hiç te kolay bir iş değil. Kaldı ki, kapitalizmin kurallarına kapitalist toplumlar bile uyamıyor. Onlar bile krizlerden kaçınmıyor.

SB çokertildiğinde, Rusya dahası tüm eski Sovyet ülkelerinde ekonomi tam bir çöküş yaşadı. Bu ülkelerde şu anda iki paralel ekonomi var. **Birincisi** ve çoğunluğu oluşturan emekçilerin içinde yer aldıkları ekonomi: mal takası ve doğal ekonomi. Yani kompüter çağını yakalamış bir toplum, meta ekonomisinin ilk dönemlerinin ekonomik araçları ve ilişkileri sistemi içinde yaşamaya zorlanıyor. **İkincisi** ise anavatanımızın çalabildikleri, mülkiyetlerine geçirebildikleri zenginlikleriyle dışardaki emperyalistlerle "modern" kapitalist ilişkiler kurmuş olan mafyacıların ekonomisi. Bu ekonominin çalıp sattığı çeşitli mallar var. Esrarından tutunuz atom bombasına, petrolden tutunuz altına kadar. İşte mevcut kriz bu ekonominin krizidir. Bu mafyacılar halkın malını çalmak için dışardaki emperyalistlerle ticaret ilişkisi, para ticareti ilişkisi dolayısıyla da bankalar ve borsalar kurdular. Bu ekonominin yürüyebilmesi, gelişebilmesi için bunların iki şeye ihtiyacı var. Bir: dışardaki emperyalistlerin bunlara karşı biraz nazik ve yardımcı olması, çalınan malları bunların nakite dönüştürmesini mümkün kılmaları, iki: yerin dibine soktukları Sovyet halklarını o soktukları yerin dibinde tutabilme ve süreç içinde o alandaki mallara da el koyma imkanı.

Yürümüyor. Emperyalist baylarımız Rusya'ya belli roller çizdiler. Bu roller arasında Rusya'nın kapitalist temelde dahi olsa ayakları üstüne dikilmesi yok. Rusya ayakları üzerine dikilirse hali hazırda mevcut fazla üretim kapasitesinin ulaşacağı boyutları bir düşününüz. Rusya'ya çizilen rol ekonomisini yerle bir etmek ve süründürmektir. Süründürüyorlar. Rusya'yı yönetenler açıktan açığa hırsız, geçtim kendi milletine değer vermekten kendilerine bile az biraz değer biçen karakterde adamlar olsalar çoktan kavga çıkmıştı. Ama bunlar tamamıyla kapı kaçı, hırsız, halkın ortak mülkiyetine el koymaktan başka bir derdi olmayan, bunun için de yabancı emperyalistlere göbekten bağlı olan tipler. Sonuç, emperyalistlerin bunların kendi çıkarları için oluşturdukları ekonomiyi bile krize sokmaları ve onların da buna karşı bir şey yapamayıp her isteneni yerine getirmeleridir.

1992'de, geri dönüşün gemi azıya aldığı günlerde, çok değil 2-3 hafta içinde, oranı binleri bulan hızlı bir enflasyon üzerinden Sovyet halkının bankalarda birikmiş tüm paralarını ve emeklilik maaşlarını eritti ve cebe attı bu hırsızlar. Bugünlerde ise, bu geri dönüş çabaları üzerinden biraz para yapmış birkaç milyon kapitalizm hayranı aptala

geldi sıra. Şimdi de onların bu dönem içinde biriktirdikleri paralara el konuyor. İyi oluyor.

Rusya'daki bugünkü finans krizi açıktır ki tüm dünyayı etkileyecektir. Fakat bu etki kendi başına o kadar muazzam bir etki olmayacaktır, çünkü bu ekonomi kendi başına o kadar büyük bir ekonomi değildir. Bu hırsızların ve emperyalistlerin karşılarındaki esas sorun ikinci ekonominin sorunlarıdır. Rusya halkının büyük çoğunluğunun içinde yaşamaya zorlandığı ekonomik koşullardır. Bu koşullar bu yeni finans krizi üzerinden daha da zorlaşacak. Kapitalist hırsızlıktan az biraz faydalanmış bir kaç milyonluk "geniş" kesimi de içine çekip onların yaşamını da zorlaştıracak. Bu finans krizini çözmekle bu iş çözülmez. Geniş halk yığınlarının içinde bulundukları yaşam belli bir düzene, düzensizlik de olsa belli bir düzene erişmez ise ortalığın karışma ihtimali

Başyazı

(1. sayfadaki devam)

4. Lefkoşa'da, T.C. ordusuna bağlı merkez komutanı Sanpa ve Vakıflar İşhanlarını basıp, sağlığa uygun olmadığı gerekçesiyle lokanta, dükkân ve işyerlerini kapattı.

5. Gayretköy'de Kürt kökenli yerleşik köylüler, bölgedeki T.C. askeri birliğinin baskı ve teröründen bıkmışlar ve topluca köyden göç etme talebinde bulunmuşlardır.

Bu olayların, bırakınız tümünün birden, herhangi birinin bile demokratik bir ülkede yer alması olası değildir. Böyle olayların yer alması halinde yer yerinden oynar, ilgili bakan veya yetkililer veya hatta hükümet istifa etmek zorunda kalır. Fakat Kuzey Kıbrıs'ta durum farklı. T.C. egemenleri ve onların Kuzey Kıbrıs'taki sömürge rejimi, entegrasyon (T.C.'ye resmi ilhak) politikalarını gerçekleştirmek için sivil ve resmi faşist teröre ihtiyaçları vardır. Entegrasyon politikaları halk kesimleri ve ilerici ve devrimcilerin direnci ile karşılaştıkça bu faşist terör ve baskı kışkıracı her geçen gün biraz daha daraltacaktır.

Ülkede bu olaylar olurken kimseden ciddi bir tepki, protesto veya karşı çıkış gelmedi. Yerli egemenlerin ne boyalı basını ne de parti yayın organları bu olayları haber olarak bile vermediler. Hatta kendilerini "emekten yana" gören (gerçi şimdiki slogan: emeğin üretkenliği, sermayenin girişimciliği) CTP kodomanlarından da tıs çıkmadı. Çünkü beyler "seçimlere" hazırlanıyorlar ve sömürge rejiminin hükümetinde yer kapma rüyaları görüyorlar. Dolayısıyla T.C. egemenlerine şirin görünmek, sistemin uslu ve itaatkâr hizmetkârları olduklarını kanıtlamak zorundadırlar. Dolayısıyla de faşist saldırılar karşısında "solculuk"ları laftan öteye gidememektedir. (DP-CTP koalisyonu sırasında Menar grevinde CTP'nin

artacaktır. Emperyalistlerin ve Rusyadaki hırsızlar çetesinin önündeki esas sorun budur.

Bugünün şartları altındaki bir emperyalizm, bu sorunu, Rusya ekonomisini iyileştirerek çözemez.

Rusya'da yeni bir devrim veya karşı devrimin şartları oluşmaktadır. İdare-i maslahat zorlanmaktadır.

Göreceğiz neler olacak. Birşeyler olursa büyük olur. Ümit edelim birşeyler olursa Ekim 1917 günlerini hatırlayan Rus işçi ve kolektif çiftçilerinin yaptığı bir şey olur. Rus Nazilerinin yaptığı bir şey olursa Dünya için bugünden de kötü sonuçlar ortaya çıkar.

Her halükarda kapitalizm günümüz toplumu için yeterli ve uygun bir toplum düzeni değildir. İnsanlığı barbarlığa götürmekten başka hiçbir şeye de muktedir değildir.

polisi grevçilerin üzerine sürmesi ne demek istediğimizin en somut kanıtıdır. Aynı şekilde, sendikalar da bazı olayları bir bildiri ile geçiştirdiler. Çünkü hemen tüm sendikalar da statükocu sendika bürokratlarının yönetimindedirler. Halk kitlesel hiçbir tepki eyleminde bulunmadı. Hatta, Serhatköy olayında, köylüler bile birlikte bir eylem ortaya koyamadılar.

Sorun açıktır. Halk, faşizmin bu saldırılarına karşı gerek kitlesel halk eylemlerini örgütleyecek, gerekse sendikaları ve diğer demokratik kitle örgütlerini seferber edecek siyasi öncüden yoksundur. İşçi sınıfının güçlü bir siyasi sınıf örgütünün var olmadığı, sözde solcuların bir yandan halkı pasifize ederken öte taraftan da sömürge rejimine arka çıktığı veya ona entegre olduğu, küçük burjuvazinin anti-faşist, anti-emperyalist cepheyi oluşturmaya karşı ayak diremediği bir ortamda halkın faşist teröre karşı seferber edilmesi zordur. Emekçi halk kendi ekonomik çıkarlarını dahi koruyamayacak hale getirilmiştir.

İşçi sınıfının öncü sınıf partisinin temelinin bir ayağı hiç şüphesiz sosyalist düşünceyi ve ideolojiyi benimsemiş devrimci kişilerin ve gurupların birliğidir. Diğer ayağı ise işçi sınıfı hareketidir. Sosyalizm bilimini işçi sınıfı hareketi ile birleştirecek olan sosyalistlerin birliği, tarihsel bir görev olarak ülkemizdeki tüm sosyalistlerin önünde durmaktadır. Anti-faşist, Anti-emperyalist Cephe'nin merkezi ve öncü gücünü oluşturmak için birleşmek zorundayız. Ülkemize demokrasinin, özgürlüğün, bağımsızlığın ve barışın getirilmesinin başka yolu yoktur. Devrimci ve ilerici güçler örgütlenmediği sürece, halkla kenetlenmediği sürece sömürge rejimi resmi ve sivil faşist güçlerini hiçbir tepki görmeden devrimcilerin ve halkın üzerine sürecektir, işçi sınıfının ve emekçi halkın ekonomik ve siyasi haklarını ezip geçecektir, ülkemiz sömürgelekten, halkımız kölelikten kurtulamayacaktır.

ABONE OLMAK İÇİN BANKA MAKBUZU İLE BU KUPONU ALTTAKİ ADRESE GÖNDERİN

YILLIK ABONE TUTARI:KKTC: 1,800,000 TL-Türkiye: 2,000,000 TL -UK: £10

ADI, SOYADI:.....

ADRES:.....

**Banka Hesabı: Kıbrıs Türk
Öğretmenler Kooperatif
Tasarruf Bankası
Hesap No: C 03443 -Güzelyurt**

**Adres:
Bekiroğlu İşhanı No: 1, MÜFTÜ ZİYAİ SOK.
LEFKOŞA Mersin 10 - Türkiye
Tel-Fax: (Merkez) 0(392) 2282293
(Güzelyurt) 0(392) 7144597**

İşçi Sınıfı Tiyatrosu ve Günümüz Pratiği

Yılmaz Onay

Günümüzde, "İşçi sınıfı sanatı", "İşçi sınıfı tiyatrosu" bir yana, yalnızca "işçi sınıfı"ndan söz etmek ya da "sınıf" kavramını kullanmak bile garip karşılanır oldu. Bizzat işçilerin büyük çoğunluğu için bile bu "unutkanlık" geçerli galiba. Hatta genç işçiler belki "sınıf" kavramıyla hiç tanışmamış da olabiliyorlar. Dolayısıyla konuya "işçi tiyatrosu" diyerek değil de özellikle "işçi sınıfı tiyatrosu" diyerek girmenin, günümüz için başlı başına önemli olduğunu, düşündüm.

ESAS SORUN SINIFSAZ İNİSİYATİF

Burjuvazinin inisiyatifinde bir işçi tiyatrosu, olsa olsa işçilerin boş zamanlarını tiyatro çalışması yaparak veya tiyatro izleyerek geçirmeleri anlamına gelebilir veya işçilerin, ne çalışmada bulunarak ne de izleyerek hiç katılmadıkları, onların haberdar bile olmadıkları işçi oyunları söz konusu olabilir. Bu da yalnızca konusu işçi yaşamı olan oyunlar demektir. Kaldı ki burjuvazinin açık ya da kapalı biçimde tüm yaşama egemen olduğu toplum işleyişlerinde tiyatro sanatı, işçi konularını zaten hemen hiç işlemeyiz. Değil ki onları yaratışa katınsın. Belki işyerlerinde boş zaman değerlendirme anlamında "müsamere" çalışmaları yaptırabilir işçilere iş verimini yükseltmek için, vb. -bu da yaratıcı sanat çalışması değildir. İşçinin kendli sınıfsal yaratışı hiç değildir.

Sözünü ettiğim çalışmalar veya konusunu işçi yanımdan alan oyunlar yine de çoğalsa, yayılsa, bunları asla küçümsemem. Ama burjuva inisiyatifi tam tersine ken diliginden oluşan girişimleri bile engeller genellikle. Üs telik, "işçi" derken dar anlamda kol işçisi olarak da düşünmemeli, bütünüyle emekçi kesimleri göz önüne alma lıyız. İşte burjuvazi bu en geniş insan topluluğunun, sa natsal yaratışı hir yana, sanatsal yaşama pasif olarak bile katılımının yükselmesinden fena halde korkar. Çünkü er geç inisiyatif kazanmasna varabilir o süreç. Bu yüzden burjuvazi, geniş kesimleri illa "sanat" adını verdiği ucuz ilkeliliklerle sürü gibi oyalamayı yeğler, böylece ayrı bir elit kesimi de, insandan ve insanlığın sorumluluğundan yalıtk bir konumda kendi "yüksek" oyalanmasına kapatmış olur. Dolayısıyla, "işçi tiyatrosu" yapılacaksa bunun belirleyici kriteri sınıfsal inisiyatiftir. Konuyu da, içeriği de, biçim ve üslupları da bu inisiyatif belirler.

0 zaman görünecektir ki, en zengin yaşam alanları, en çeşitli evrensel tasarımları, fantaziler, eleştiriler, yalnızca burjuva sanatın tekelinde değildir. İşçi sınıfı sanatının da konuları, biçimleri, en az burjuvazinininki kadar sınırsızdır. Hatta asıl burjuva sanatı bu zenginlikleri artık işleyemez olup tıkanmışken, sanatın önünü açacak olan bu inisiyatif değişikliğidir ancak. Arada farklılıklar oluşacaktır kuşkusuz. Ama bu farklar baştan belirleyici koşul değil, sonuçtur yalnızca. Örneğin sosyalist ülkeler pratiğinde oyun konuları, hemen hep işçi brigadaları or tamında çalışan insanların çok çeşitli yaşam alanlarından alınmıştır. 0 birikim yazık ki ne bizde ne de dünyada yeterince tanınmadan gömülmeye çalışılıyor. Ama bu bir zorlayıcılık değildi. Öyle ki, antisosyalist yazarların -sosyalist ülkeler sanatında hu muhalefet hep olmuştur işledikleri konular bile yine o yaşam çerçevelerinden alınmadır. Çünkü toplumsal yaşam böyleydi. Amerikan yaşam tarzının taklidi ve özentisiyle illa şirket yönetim kurulları, borsa oyunları üstüne oyun yapacağım dese bile hir sanatçı, kendi toplumunda böyle bir alan bulamazdı ki işlesin. Klasikler, mitoslar, evrensel fantaziler ise zaten en zengin biçimde sosyalist ülke tiyatrolarınca işlenmişti.

İŞÇİ SINIFI İNİSİYATİFİNİN GERÇEKLEŞMESİ SORUNU

Alt yapı, üst yapı ilişkilerinin, diyalektik değil de mekanik yorumlanması sonucu, şöyle dendiğine rastlarız: "Burjuvazinin egemen olduğu aşamada, sanat alanında da işçi sınıfı inisiyatifi gerçekleşemez, bu ancak işçi sınıfının iktidar olmasından sonra söz konusudur!" İyi ama işçi sınıfı mücadele vermeksizin nasıl iktidar olacak? İktidar işçi sınıfına gökten mi inecek, ya da politik mücadele tüm öteki alanlardan soyut biçimde verilebilir ve başarıya ulaşabilir

mi? Burjuvazinin egemenliği hangi mücadele süreçleri sonunda gerçekleşti? Demek ki işçi sınıfı için de bir mücadele süreci var. Hem de her alanda sürmesi gereken, çok uzun, çok zoru, çok pahalı bir süreç. Çünkü tüm insanlığın çok daha ileri bir bilinç ve gelişkinlik düzeyini gerektiriyor. Öte yandan, sosyalizmin iktidar olmasıyla da sınıfsal inisiyatif meselesi bitmiyor, aynı önemde sürüyor. İhmal edilmesinin sonuçları yaşandı nitekim. Bu yüzden günümüzde bu mücadele daha da zorlaşmıştır. Ama ne kadar ertelenmiş de görünse, ne kadar çetin, ne kadar uzun soluklu olması da gerekse, yine de ancak işçi sınıfının kendi inisiyatifinde vermek zorunda olduğu bir mücadeledir bu.

Hele tiyatro ve sanat alanı daha da karmaşık bir alan olduğu için, işçi sınıfı yoksa, işçilerin sınıf bilinci yoksa, sınıf bilinciyle verilen bir çaba yoksa, işçi tiyatrosundan söz etmek havada kalır.

Burada yine hemen şunu ekleyeyim: Sınıf bilinci ol maksızın yapılan eleştirel yaratıcı sanat çalışmalarını da asla küçümsüyor değilim. Ama bunlar burjuva toplumunun kendi demokrasisini koruma veya haydi haydi biraz daha genişletme çabaları olarak ister istemez sınırlıdır. Böyle de olsa günümüzde bu çabalar hayati önemdedir. Çünkü burjuva demokrasileri her zaman yine kendi çocukları olan faşizmle burun buruna yaşarlar. Hele bizde, burjuvazinin öz çocuğu olan ve Batı emperyalizminin sırf sosyalist dünyaya karşı "yeşil kuşak" oluşturma gayesiyle beslenmiş, ırkçı şoven faşizmle her zaman ittifak yapan ama yine Batının bir türlü "faşizm" olarak kabul etmek istemediği köktendinci faşizm olgusu var ki, bu en vahşi, en yok edici faşizme karşı verilen uygarlık mücadelesinin en küçük kırıntısına bile dört elle sarılmak zorundayız. Büyük sermaye niteliğine de erişmiş olan köktendinci faşizmin günümüzde "demokrasi"yi, "insan hakları"nı, "özgürlükleri" kendine kalkan edinme demagojisinin maskesini düşürmek, en başta işçi sınıfına, onun sanatına, tiyatrosuna düşer. Hitler'in partisinin adı "Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi"ydi ve bu açık demagojiyi zamanında görememenin en büyük acısı, Almanlar, sosyalistler ve işçiler çekti. Bugün de bizde, örneğin şu sıralar sözde özgürlük adına kullanılan "tür ban", "çarşaf", gibi siyasal eylem araçlarının maskesini düşürmek için, köktendinci faşizmin her şeyden önce kadın özgürlüğünün düşmanı olduğunu bilmek yeterli olmalı ve bu da yine kadın özgürlüğünün en ciddi sahibi ve mücadelecisi olan işçi sınıfına düşer besbelli.

Dahası, bütün bunlara bir de "globalleşme" ile dünya burjuvazisinin şu ikiyüzlülüğü eklenmiştir: "İleri" burjuvaziler, kendi affedilmez insanlık suçlarını, dünya üzerindeki kendi katliamlarını ve kendi faşizmlerini ört bas etmek için, kendi dışlarında, çıkarlarına uygun buldukları şu ya da bu lideri, toplumu veya ülkeyi, sözde insan hakları veya demokrasi adına "günah keçisi" yaparak dünyanın gözünü boyamayı moda haline getiriyorlar. Bu maskeyi düşürmek de işçi sınıfının bilinci içinde olmalı. Üstelik işçi sınıfı, şu "yeni" realiteyi de görmek durumunda: Söz konusu işleyişler artık, kişiler olarak birtakım burjuvaları aşmıştır. Çok iyi niyetli burjuva kişiler vardır örneğin, onların münferit çabaları da vardır. Asla küçümsenmeyecek önemdedir bunlar, ama günümüzde burjuva egemenliği iyice "mekanizma"laşmıştır artık, kendi bireylerinin inisiyatifinden de soyut, tümüyle insan-dışı bir sınıfsal mekanizma işleyişidir bu ve bu mekanizmanın elinde hem dünyaya egemen olma gücü, hem de asıl önemlisi, egemenliği yitirme tehlikesi anında tüm insanlığı kendisiyle birlikte yok edecek nükleer imha gücü bulunuyor.

Dolayısıyla işçi sınıfının ve onun öncülüğünde en geniş emekçi kesimlerin -entelektüeller dahil- sırtında, artık yalnız kendi kurtuluş mücadelesi değil, tüm insanlığı kurtarmak var. Çünkü caydırıcılık ancak böylesi bir kitlesel ve sınıfsal insan bilinciyle ve zekâsıyla mümkün görünüyor. Bu sınıfsal inisiyatif gerçekleşemez mi?

Nasıl gerçekleşir? Zor ama gerçekleşebilir, diyorum ben. Daha doğrusu, insanlık için tek umudum burada. Nasıl gerçekleşeceğine gelince, bu ne salt işçi sınıfı ideolojisine angaje aydınların, ne de yalnızca işçi sınıfı bireylerinin

Bu yazı evrensel kültür

aylık kültür, sanat, edebiyat dergisi

ağustos '98

sayısında yayımlanmıştır.

varlığıyla değil her ikisinin bütünleşmesiyle gerçekleşebilir. Meseleye kendi alanımızdan, işçi sınıfı tiyatrosu özelinde bakarsak, yalnızca sınıf ideolojisine angaje sanatçıların yaratışı, sınıf inisiyatifi için yeterli de gildir ama şarttır. Aynı şekilde, işçi sınıfı bireylerinin sanatsal yaratışa katılmaları da yeterli değildir, ama şarttır. Böylece sanatsal ustalık ve deneyim birikimleriyle, yaşamsal deneyim, yaratışla birleşecek ve birbirini karşılıklı hem besleyip hem de denetleyecek. Bunun gerçekleşmesi tam anlamıyla bir örgütlenme ve örgütlenme sorunu.

İŞÇİ SINIFI TİYATROSUNUN SINIRSIZLIĞI

Yukarıdan beri sıralamaya çalıştığım sorunlar ve işlevler bütünü, sınırsız biçim ve üslup olanaklarıyla, işçi sınıfı tiyatrosunun ele alabileceği ve ele alması gereken konu alanları örneğin. Ama şematik değil, yaratıcı zenginlik ve ustalıklarla işlenerek tabii. Yani işçi sınıfı, tiyatrosu için hiçbir konu sınırı veya koşulu yoktur. Konuya, içe riğe ve kitlesel ilişkideki işleve uygun olmaktan başka hiç bir üslup, biçim, yöntem koşulu veya sınırı da yoktur. Öyle ki, günümüz burjuva sanatının artık yetersizleşerek terk ettiği bütün genel insansal alanlar işçi sınıfı tiyatrosu için taze duruyor. Burjuva sanatının kendi bunalımından çıkışı tekrar "ucuzlaşma" ve "ilkelleşme" ile güya kitleselleşerek bulacağını sanan "postmodernizm"ine karşı, gerçek "modern"ın yaratılış şansı da bu sınırsızlıktadır. Ama elbet bir o kadar da ustalık ve zekâ gerektirir.

Bütün bunları sırf ufuk açmak için belirtiyorum, yoksa akşamdan sabaha gerçekleşecek şeyler olmadığını ben de biliyorum. Sabır ve inat isteyen uzun soluklu bir süreç işidir bu. Dolayısıyla, ilk ustalaşma aşamalarına tabii ki günlük işçi mücadelesinden dramatik genç işçi yaşamlarına, medya ile alay eden eğlenceli parodilerden emekçiye kendi eksikleri yönünde uyarıcı mizah dolu oyunlara girilebilir. Bu çalışmalarda, dünya deneyimi olarak 1933 öncesi Alman işçi tiyatroları geçmişi ve ülkemizdeki işçi tiyatrosu çabaları ve ürünleri de süzgeçten geçirilir. Bu konuda Evrensel Kültür'ün geçmiş dosyaları var, yıllar önce İşçi Kültür Derneği'nin yayınladığı kitap var, vb. Yalnız, söylemek istediğim şu ki, hiçbirini kural olarak almamak gerek, hiçbir hazır kalıbı koşul gibi saymamak gerek. Bilgi olarak hepsinden yararlanırken, yeni toplumsal çelişkiler, dünyanın yeni durumu ve işçi sınıfı inisiyati finde atılacak her sanatsal adım, kendine yeni yollar açacaktır. Bu yola angaje olacak sanatçılara ve bu yolda sanatçılacak işçilere şimdiden başarılar diliyorum. Sanatçılaşan ve sanatı iş edinen işçinin, sırf makine başından ayrıldı diye hemen "küçük burjuva" olacağı görüşüne de hiç katılmıyorum. Sınıfsal niteliği ve sınıf inisiyatifi nelerin beklediği, yine de en sağlıklı biçimde işçi sınıfı tiyatro hareketinin kendi bünyesinde tartışılmalı. Geçmiş deneyimlerin ince ayrıntılarına o tartışmalarda geniş biçimde girme olanağı doğacaktır. Şartlayıcı olabilir kaygısıyla bu kısa yazıda ayrıntılar ve örneklere girmekten kaçınmanın anlayışla karşılanacağına inanıyorum.

GERÇEK

SELİM KURTULUŞ

Bir Ropörtaj-Bir Siyasi Bakış

17

Ağustos tarihli Kıbrıs gazetesinde, Başaran Düzgün'ün CTP Genel Başkanı Mehmetali Talat'la yaptığı ropörtajı okuyanlar ilginç sonuçlar çıkarmıştır.

M.Talat'a "CTP'nin rejimle bütünleştiği ve Denktaş'la aynı doğrultuda olduğu gibi noktalar var. Ne diyorsunuz?" diye soruluyor.

Mehmetali Talat ise "CTP değişimi savunan bir partidir. Kadrolarımız büyük ölçüde Marksist olan ancak kendisini emek ve emeğin yüce değer kılınmasının savunucusu kitle partisidir" diyor.

Yine Talat'a "Yerleşimlerde CTP yaklaşık yüzde 10 civarında oy kaybetti. Genel Seçimler'de ne kadar oyalacağınızı hesaplıyorsunuz?" diye soruluyor.

M.Talat ise oy kaybının birçok şekilde yorumlanabileceğini belirterek sonuçta şunu vurgulamaktadır. "Bu nedenle genel Seçimler'in halkımıza sunacağımız projelerle ve CTP olarak halkımızın umudu olmaya devam etmemize bağlı sonuçlanacağı bir gerçektir."

M.Talat'a Kıbrıs sorunuyla ilgili sorulan soruya ise M.Talat "Bazı çevrelerin öne sürdüğü gibi Kıbrıs sorunu bizim dışımızdaki birilerinin çözümlemesi mümkün değildir.

Sayın Talat'ın bu görüşlerini kısaca ele alalım.

Sayın Talat birinci soruya verdiği yanıtta Marksist bir ağırlığı olan emek partisi profili çiziyor. Bu profili CTP'nin 26 yıllık siyasi tarihine giydirdirsek gerek ideolojik, gerekse pratik olarak uyması mümkün değildir. CTP'nin burjuva düzenini "daha iyi yaparım" iddiasıyla restore etme gayreti. Marksizmle ve emek mücadelesiyle hep çelişmiştir.

Bu konuda sayısız örnekler var. Son DP-CTP hükümeti dönemine bakılabilir.

Sayın Talat ikinci soruya verdiği yanıtta ise seçimlerde halka sunacakları projeden bahsetmektedir. Bu projelerin neler olduğunu bugün bilmiyoruz. Fakat bu projeler geçmiş seçimdeki projelerden pek farklı olmayacaktır. Halkın bu projelerde görmek istediği en temel unsurlar parlamentonun egemenlik üzerindeki erkini nasıl sağlayacakları, Ankara'nın her birime yaptığı açık müdahalelerini nasıl önleyeceklerini, emek mücadelesinde sömürünün önüne nasıl geçilecekleri, özelleştirme ile oluşan tahribatın nasıl giderileceği v.s.dir.

Kıbrıs sorunuyla ilgili M. Talat'ın verdiği yanıt sanırım ropörtajın altı çizilmesi gereken en önemli bölümüdür. Buna katılmamak elde değil. Fakat bu konuda CTP Genel Başkanı "Bu konuyu biz çözeceğiz" derken kasedettiği "Kıbrıslı" unsurlar içinde bölünmüşlüğü ve bağımlılığın devamını isteyen burjuva egemenlerini dışlıyor mu?

Hiç sanmıyoruz. O zaman "biz" kavramı havada kalır. Bu konuda ikinci unsur ise kastedilen ile pratiğin çeliştiği gerçeğidir. İradenin "bizde" olmasını savunan CTP'nin geçmiş süreçte, Denktaş-Makarios'dan, Denktaş-Klerides'ten, BM Genel Sekreteri'nden, Bay Holbroke'dan, hatta TC hükümetinden medet umanyaklaşımları vardı. (Unutanlar Yenidüzen'in arşivini şöyle bir karıştırın.)

Umut ederiz ki Sayın Talat ve CTP Kurmayları "Godotu" beklemekten gerçekten vazgeçerler. Çünkü bu ülkenin bağımsızlık ve egemenlik mücadelesinde, emek mücadelesinde CTP tabanındaki yurtsever unsurlara ihtiyaç vardır. CTP Kurmayları bu unsurların umutlarını törpiledikçe bu ülkenin mücadelesi kaybeder. Sosyalist hareketin CTP'ye samimi eleştirisi geçmişin zaafılarından partinin kurtulması ve barış, demokrasi ve egemenlik kavgasında CTP tabanının yer almasını sağlamalıdır.

BALKANLARDA EMPERYALİST MANEVRALAR VE KOSOVA

Şubat ayı içerisinde patlak veren ve günümüze kadar gelişerek süren olaylar onlarca Amavut'un sırp ordu ve polis kuvvetleri tarafından katledilmesi dikkatleri eski Yugoslavya toprakları Balkanlar ve Kosova'ya yöneltti. Aralarında Türkiye'ninde bulunduğu bölgedeki tüm devletlerin işbirlikçi, gerici yönetimleri ve büyük emperyalist devletler, çeşitli girişimlerde bulunarak şu veya bu şekilde taraf olduklarını ilan ettiler. ABD, Almanya, Rusya, Fransa, İngiltere ve İtalya'nın oluşturduğu "Batı Temas Grubu"nun gerçekleştirdiği toplantılar ve ilgili bütün ülkelerin dış işleri bakanları ile diplomatlarının başlattıkları "diplomatik bale" bölge üzerinde kara savaş bulutlarının sürekli hazır tutulduğunun göstergesidir.

Kosova'yı kimler karıştırıyor? Kosova'yı bölgesel-yerel güçler karıştırıyor. Emperyalistlerin Balkanlar'da yürüten hegemonya savaşı karıştırıyor. Son on yılda dünyanın neresinde benzer çatışmalar yaşanmışsa "barışmasına" otururların kimler olduğuna bakmak yeterlidir.

Türkiye'nin Kosova'da hevesli olması neden? Kosova'daki olayların ardından hareketlenen ve üstüne vazife olmadığı halde ara buluculuk rolüne soyunan ülkelerin başında Türkiye geliyor. Dış işleri bakanı İsmail Cem'in Belgrad ve Pristina ziyaretlerinin yanı sıra Türkiye'nin askeri ve diplomatik çevrelerinde gözle görülür bir canlanma yaşandı.

Türkiye'nin bütün komşularıyla ihtilafı ve anlaşmazlıkları körükleyen provokasyon ve şantaj dayalı bir dış politika izlediği biliniyor. Sadece Balkanlar'da değil, Türkiye'ye komşu önemli çatışma bölgelerinin tümünde izlenen dış politikanın iki ana eksenini var.

BİR: Bölgesel bir güç durumuna gelmek, büyük emperyalistler arasındaki dalaşmadan faydalanarak kendini olabilecek en yüksek fiyattan pazarlama ve esas olarak ABD emperyalizminin "Truva atı" olarak Rusya'nın ve Almanya'nın planlarını bozmakta aktif rol oynamak. Bir ABD planı olarak gündeme gelen "Balkan Barış Gücü"nün temel direği ve ilk gönüllüsü olarak Türkiye'nin öne atılması hiç tesadüf değildir. Ayrıca Almanya'nın Türkiye'yi AB sürecinden dışlayan bir tutum takınmasının sil nedeni müslümanlık filan gibi gerekçeler değildir. Anrupa'nın patronu olarak Almanya, AB içerisinde ikinci bir "ABD casusuna" tahammül edemeyecek

durumdadır. Bu nedenle Türkiye'ye ya kendi çıkarlarının yürütmesine girmesi için boyun eğdirmek, yada dışlatmak doğrultusunda bir yaklaşım içerisinde.

İKİ: Dış politikayı ve ona dayanılarak teşvik edilen milliyetçi-şoven duyguları, iç politikadaki terör ve baskının üstünün örtülmesinde en etkili tarzda kullanmak. Emperyalist emelleri ulusun çıkarları olarak lanse ederek emekçi halkın hoşnutsuzluğunu nötralize etmek ve hatta gerici faşist politikalara desteğini sağlamaya çalışmak. İşbirlikçi, gerici burjuvazinin izlediği ve Türkiye'yi ikide bir savaşın eşğine kadar götüren, komşu ülkeler ve halkları nezdinde nefret duyguları uyandıran bir ülkeye çeviren politikanın özü işte budur.

Yunanistan, Suriye, İran, Ermenistan gibi komşu ülkelerde sürekli canlı tutulan gerginlik ve sürtüşmelere ek olarak son aylarda yaşanan üç olay Türkiye'nin bu gerici, ihtilafçı ama aynı zamanda işbirlikçi suspusluğa dayanan dış politikasını açığa vuran canlı örneklerdir. Bunlardan birincisi, Türkiye-AB ilişkileri, ikincisi, Körfezde yeni bir savaş ihtimalinin belirlenmesi, üçüncüsü ise Kosova'da yaşanan gelişmelerdir. Her üç olayda da Türkiye'nin sapmadığı iki şey vardır.

BİR: ABD emperyalizminin bekçiliği ve bunun için gerekirse ülkeyi diğer emperyalist devletlerin saldırı hedefi durumuna getirmekte takılan cesaretli tutum.

İKİ: Dışardaki gelişmeleri içteki gericiğin dayanağı olarak kullanmak ve bunun için "sarı basın"daki gönüllüler ordusunu seferber ve ihya etmek.

Her ne kadar yerinde ve doğru söylenmiş olsa bile zamanlama ve güdülen hedef bakımından Almanya'yı açıktan tahrik etmeye yönelik "Lebensraum" (yaşam alanı) tahlilleri, Irak'asaldırı için kraldan çok kralcı kesilmek, Kosova'ya müdahale ve "Balkan Barış Gücü" için ilk aday olarak sıraya dizilmek v.b tutumlar ve "bu orduya bir uçak gemisi helal olsun" türünden yaygaralar bu bahsedilen çerçevede belirli bir anlam kazanmaktadır. Türkiye gericiğini ilgilendiren şey Kosova'daki Amavutların bağımsızlık ve özgürlük talepleri değildir. İçte ve dışta izlediği politika ile özgürlük, bağımsızlık gibi soylu kavramların düşmanı olduğunu bir değil bin kez kanıtlayan, Kürt halkının ve ülkedeki barış ve demokrasi güçlerinin haklı istemlerine "sırp zulmünü" hiç aratmayacak bir vahşilikle saldıran işbirlikçi faşist gericiğin Kosova halkına taşıyabileceği yararlı en ufak bir değer yoktur. Bu gün acil olan: Emperyalistlerin halklar üzerinde oynadığı oyunu bozarak birlikte mücadele etmektir. Dünyada ve ülkemizde barış ve demokrasiyi savunan bütün kurum ve kuruluşlara düşen görev budur.

KOSOVA

TÜRK ORDUSU, KIBRIS'TA OLDUĞU GİBİ; KOSOVA'YI DA

"KURTARMAYA" HAZIRLANIYOR

Tabu Haline Getirilmiş "MİLLİ DAVA", Şimdi de "MİLLİ YARAR" Kavramı Altında TC Ceza Yasasına Giriyor

Yusuf Aydın

1960'da, bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğünü garanti ettiği Kıbrıs Cumhuriyeti topraklarının %37'lik kuzey bölümünü, 1974'den beri askeri denetimi altında bulunduran ve burada kendisine bağımlı kukla bir devletçik kuran kuzey komşumuz Türkiye Cumhuriyeti, uluslararası hukuka aykırı olan bu durumun eleştirilmesini cezalandırıp, yasak altına alma çalışmalarını sürdürüyor.

TC hükümetinin TBMM'ne geçtiğimiz aylarda sunduğu yeni ceza yasası tasarısının 359. maddesinde, Kıbrıs konusuna "Milli Yarar" politikasıyla yaklaşıyor ve Kıbrıs ile ilgili bir düzenleme yapılmış bulunuyor.

13 Ağustos 1998 tarihli Aktüel dergisinde, TC'nin Strazburg'taki Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'ndaki eski avukatlarından Prof. Bakır Çağlar ile yapılmış bir söyleşi yayımlandı. "Kuzey Kıbrıs'taki mülkü için Türkiye'yi tazminata mahkum ettiren Titina Loizidu'nun ardında 170 bin Rum daha var: Bu itina bizi yakacak!"

başlığı altında yayımlanan söyleşide, Prof. Bakır Çağlar, Loizidu'nun Kuzey Kıbrıs'taki mülküne el konduğu gerekçesiyle Türkiye aleyhine açtığı davada, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Türkiye'yi 640 bin dolar tazminata mahkum ettiğine değinerek, şöyle demektedir:

"Ya bu para ödenecek, ya da Türkiye Avrupa Konseyi'nden ihraç edilecek...Loizidu'ya tazminat ödenmesi kararı, Türkiye'nin Avrupa Kamu Düzeni'ni ciddiye almamasının bedelidir. Kuzey Kıbrıs'ta mallarına el konan Rumların benzer davaları kazanması halinde bu bedel inanılmaz boyutlara ulaşabilir.

"DÜŞÜNCE YİNE SUÇ KABUL EDİLİYOR"

Prof. Çağlar, muhabirin "Peki çözüm nerede yatıyor?" şeklindeki sorusunu da şöyle yanıtlamış:

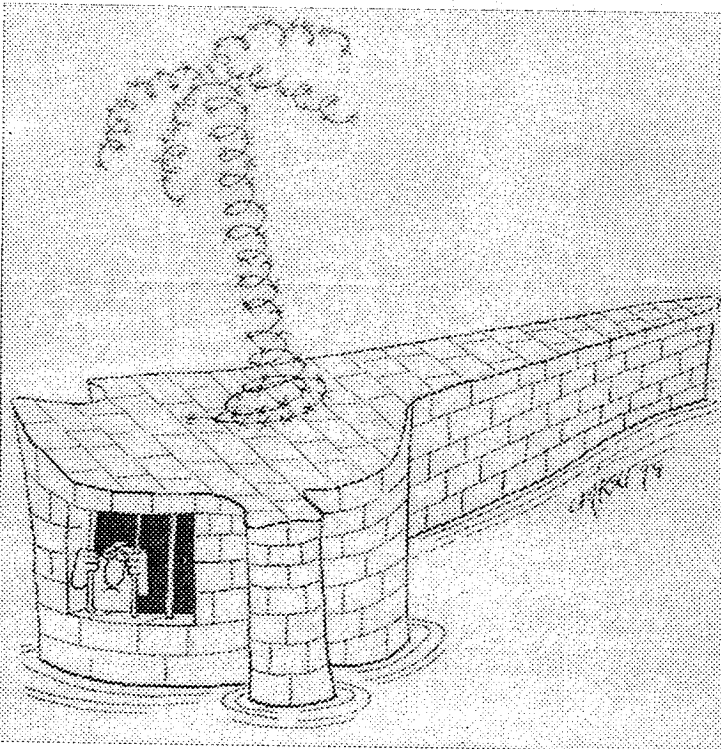
"Türkiye Avrupa Kamu Düzeni'nin bir parçası olduğuna göre Kıbrıs'a bu standartlar çerçevesinde yaklaşmak zorunda. Ancak prensip olarak bunu kabul etse de konuya "Milli Yarar" politikasıyla yaklaşıyor. Yeni Türk Ceza Yasası tasarısında Kıbrıs'la ilgili bir düzenleme var. Madde 359 "Milli Yarar" a karşı hareketleri, ağır şekilde cezalandırılmayı gerektiren bir suç olarak tanımlıyor. "Türk askerinin Kıbrıs'tan çekilmesi veya bu konuda Türkiye aleyhine bir çözüm yolunun kabulü için düşünce açıklayan kişiler, milli yarara karşı suç işleyen kişilerdir" diyor. Düşünceyi suç kabul ediyor. Yani ben Kıbrıs'ta ne olacağını söyleyemeyeceğim. Partiler Kıbrıs politikası oluşturamayacak, böyle şey olmaz. Kuzey Kıbrıs'ta Türk milli politikası uygulanıyorsa, o zaman KKTC diye bir devlet yok. Akıllı bir Rum olsa bunu gösterip tüm davaları kazanır."

Görüldüğü gibi, Türkiye'deki egemenler, çeşitli baskılar yüzünden Türkiye kamuoyunda özgür bir şekilde tartışılmayan "Kıbrıs'ın askeri işgal altında tutulan yarısını Türkiye'ye bağlama davası"nı, tabu olmaktan da öte, tartışılması cezayı gerektiren yasak düzeyine çıkarmaktadırlar.

HUKUKÇULAR KONUYU TARTIŞIYOR

Geçen Mayıs ayı başında, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde İstanbul Barosu ile birlikte düzenlenen bir toplantıda, hükümetin TBMM'ne sunduğu bu yeni ceza yasası tasarısı incelenip tartışıldı. Ceza hukukçularının bu tasarı ile ilgili temel eleştirileri, tasarının, uzmanlarca ve kamuoyunda yeterince tartışılmasına fırsat verilmeyişi idi.

Toplantı en çok üzerinde tartışılan, tasarının 359.

maddesinin ilk fıkrasında "milli yararlara karşı hareketlerde bulunmak maksadıyla doğrudan doğruya veya dolaylı olarak kendisi veya başkası için para veya herhangi bir menfaat veya vaat kabul eden vatandaş(ların)" cezalandırılması öngörülmüş. Bu ceza, üç ile on yıl arasında hapis ve beş yüz milyon ile üç milyar arasında para cezası anlamına geliyor. Bu suç fiili "savaş sırasında" işlenmiş ise veya söz konusu menfaat "basın ve yayın yoluyla propaganda yapmak

için verilmiş ve vaat edilmiş" ise, cezanın ağırlaştırılması gerekiyor.

TASARIYI HAZIRLAYANLARIN DA KAFASI KARIŞIK

Tasariyi hazırlayanların bu madde ile ilgili gerekçelerinde, konunun hassasiyetine dikkat çekiliyor. Şöyle ki: "Madde genel olarak milli, yararları korumakta ve bunlara karşı hareketlerde bulunmak üzere menfaat elde edilmesini cezalandırmaktadır. "Milli yarar" tabirinin gerek içerik, gerek kapsamı itibarıyla çok geniş olabileceği bilinmektedir."

"Bu sebeple, "kanunsuz suç olmaz" ilkesini kabul etmiş bulunan Türk Ceza Hukuku sisteminde "milli yarar" a karşı harekette bulunma maksadının tayini bazen tereddütlere sebebiyet verebilir. Ancak maddenin ikinci fıkrasında fiilin savaş sırasında olması halinde bir ağırlatıcı sebep sıfatıyla tespit edilmiş bulunması tereddütlerin izalesine imkan verecek niteliktedir. Böylece maddede söz konusu milli yarar tabirinin milli bütünlük ve birlik ile ilgili bulunduğu belirtilmiş olmaktadır. Ülkenin ekonomik yararlarını da milli yarar içinde saymak gerekir. Bu nevi fiiller çok değişik şekiller alabilir; ülkenin hasımlarına ve henüz kendilerini ilan etmemiş düşmanlarına yarar sağlamak suretiyle propaganda yaparak fiili gerçekleştirmek de suçu meydana getirebilir. Ancak milli yararlara hizmet amacıyla da olsa eleştirilerde bulunmak, elbette ki, bu suçu oluşturmaz."

BİR BAŞKA DEĞERLENDİRME

Konuyla ilgili olarak 7 Mart 1998 tarihli Radikal gazetesinde bir değerlendirme yazan Turgut Tarhanlı şöyle demektedir:

"Bir savaş döneminde "milli yarar" kavramının takdiri zor olmasa da, konunun, olağan dönemdeki

ANKA KUŞU

A.SAVAŞ

Eğitim Sistemi, Ya da Sistemin Eğitimi

O kulların yeniden başlamak üzere olduğu bu günlerde eğitim gene en çok tartışılan konuların başına geçti.

Herkes görüşünü ortaya koyuyor; ilgililer- ilgisizler, bilgililer-bilgisizler, sendikalar, partiler... Herkes "alternatif" görüşlerini açıklıyor.

Fena mı? değil, tartışmak iyidir, faydalıdır. Tartışalım bakalım.

Ortaya konan "alternatif" ler arasında en çok göze batan bir nokta var üzerinde durmak istediğimiz:

Sanki memlekette herşey yolunda, bir tek eğitim sistemi bozukmuş gibi ekonomiyle, siyasetle ilintisi yokmuş gibi davranılıyor. "Ben olsam daha iyi yaparım" mantığıyla yarışan partilerin "alternatif"leri tam da bu nedenden; yani eğitimle ekonominin, siyasal yaşamın, daha özlü söyleyecek olursak sınıfsal mücadelenin hiçbir bağı yokmuş gibi varsaydıklarının en bariz göstergesidir.

Onlara göre, asgari ücret olduğu gibi kalsa da eğitim sisteminde eşitlik sağlanabilir; Öğretmen maaşları ve öğretmenlerin diğer özlük hakları iyileştirilmeden de eğitimde verimlilik artırılabilir, kalite yakalanabilir; Sosyal sistem ve onun dayattığı mantık, "gemisini kurtaran kaptandır", "becer de nasıl becerirsen becer" mantığı devam ettiği müddetçe eğitimde sistem değişikliği yapabileceklerine inanırlar, hem de bu değişiklikleri burjuvaziyle "konsensus" sağlayarak yapabileceklerini sanıyorlar.

Daha da önemlisi "Milli Eğitim Yasası" olduğu gibi dursa da, ülke TC'nin boyunduruğunda olsa da, en küçük bir meselede Eğitim Bakan'ının değil de, TC. Yardım Heyeti'nin daha çok yetki ve gücü olsa da, açıkcası ülke elden gitmişken eğitim sistemini değiştirip, TC'den bağımsız bir sistem yaratabilecekleri hayalini kuruyorlar.

Arif Hoca'nın bir zamanlar dediği gibi (A. Hoca'nın bunu dedi diye hapse atıldığı unutulmadı) "Çirkef Yatağında Gül Bahçesi Olmaz."

Sözün kısası, egemenliğin halkın elinde olmadığı, yürütmenin, yasamanın ve yargının ipotek altında olduğu bir ülkede tek başına eğitim sistemini düzeltme hayali eğer safça bir aymazlık değilse, halkı kandırmak, oyalamak yani ona ihanet demektir.

koordinatlarının nasıl netleştirileceği sorusu, ifade özgürlüğünün değişik kullanım biçimleri ile doğrudan doğruya ilgili olabilir. Örneğin "basın ve yayın yoluyla propaganda yapmak üzere" bu suç fiilinin işlenmesi ciddi bir tartışma konusu oluşturabilir.

Nitekim, kanun tasarısını hazırlayanların, suçun, bu ağırlaştırıcı medeni ile ilgili olarak verdikleri örnekler de bu kaygıyı doğruluyor. Şöyle ki:

"Para, menfaat veya vaat kabulü suretiyle BUGÜN TÜRK ASKERİNİN KIBRIS'TAN ÇEKİLMESİ VEYA BU KONUDA TÜRKİYE ALEYHİNE BİRÇÖZÜM YOLUNUN KABULÜ İÇİN veya sırf Türkiye'ye zarar vermek maksadıyla, tarihi gerçeklere aykırı olarak, Birinci Dünya Savaşı sonrasında Ermenilerin soykırımına uğradıklarının basın ve yayın yoluyla propagandasının yapılması gibi."

Tarhanlı yazısını şöyle bitiriyor:

"Kanun koyucuları madde gerekçelerini değil, kanun metninin uygulamak zorundadır. Kuşkusuz, "propaganda" faaliyeti ile "bilimsel inceleme" veya "eleştiri" faaliyetleri arasında açık bir farklılık var. Ancak, bizzat Adalet bakanlığı'nın bile açıklamaktan çekinmediği sorunların bulunduğu bir adliye mekanizması ile bu "farklılık", isabetli olarak saptanabilecek midir? Ve dolayısıyla, hukukun koruması altında bulunan "iyi niyetli" kişi ile hukukun cezalandırılmasını öngördüğü "kötü niyetli"nin arasındaki o hattın bulanıklaştırılması yerine, netleştirilmesi gerekmez mi?"

AKKUYU'YA KIBRIS'TAN DA TEPKİ:

NÜKLEER SANTRALE HAYIR

Türkiye'de Akkuyu'da yapılması düşünülen nükleer santrale "Hayır" demek için 7 Ağustos tarihinde Mersin Petrol-İş binası önünde başlayıp Akkuyu'da sona eren iki günlük bir yürüyüş düzenlendi. Çeşitli siyasi parti, sendika, dernek ve odaların oluşturduğu platformun düzenlediği yürüyüşte bildiriler okundu, kefenli gösteriler yapıldı. Yürüyüşte, "Yaşasın Bağımsız Demokratik Türkiye", "Emperyalist Çözümüne Santrale Geçit", "Enerjiye Tekellerin Hayır", "Nükleer Yok" gibi sloganlar atıldı. Yürüyüş nükleer tehlikeleri halka anlatıldı.

Bilindiği gibi emperyalist metropollerde halkın duyarlı tepkileri nedeniyle nükleer santral inşası tamamen durdurulmuş, var olanların da belli programlar dahilinde sökülmesine başlanmıştır. Nükleer alanlara yatırım yapan emperyalist tekeller zorunlu olarak gözlerini geri bıraktırılmış, ekonomik ve siyasi sömürü alanları içerisindeki ülkere çevirdiler. Türkiye gibi teknolojik olarak geri, insan hakları ve çevre bilinci açısından sabıkalı ülkelerde, üstelik deprem kuşağı üzerinde oturan bir ülkede

nükleer santrallerin hem ülke, hem de komşu ülkeler

açısından ne derece öldürücü ve yok edici olabileceğini tahmin etmek zor değildir.

Ülkemiz Kıbrıs da Akkuyu'da yapılması olası bir santralin etki alanı içerisinde olacaktır. Santralde meydana gelebilecek bir kazanın Ada'daki etkisi tam anlamıyla bir yıkım olacaktır. Ancak bu gerçeği Kuzey Kıbrıs'ta henüz daha kimse dile getirmemiştir. Gerek KTMMOB, gerekse siyasi partiler, sendikalar, çevre örgütleri, demokratik kitle örgütleri v.s. bu konuda sağır ve dilsizleri oynuyorlar. **Halbuki Güney Kıbrıs'ta çevre örgütleri, siyasi partiler ve diğer ilgili örgütler Akkuyu nükleer santrali konusunda son derece duyarlı davranarak gerek Türkiye, gerekse uluslararası çevre örgütleriyle temasa geçmişler ve santralin inşasına karşı aktif bir lobi faaliyetine girişmişlerdir.**

DÜNYA GENÇLERİ BERGAMA'DA BULUŞTU

Dünya gençliğinin enternasyonel dayanışmasını sergilemek ve Bergama köylülerinin (siyanürle altın çıkarmak isteyen) EUROGOLD şirketine karşı

bir araya geldiği buluşmaya ev sahipliği yapan Türkiye Emek Gençliği; "Yeni dünya düzeni" adı altında kendilerine dayatılan baskı, sömürü ve

**KAHROLSUN EMPERYALİZM!
YAŞASIN GENÇLİĞİN ENTERNASYONEL
DAYANIŞMASI!**

verdiği mücadeleye destek olmak için 31 Temmuz günü dünya gençleri Bergama'da buluştu. 10 gün süren bu buluşma sırasında gençler köylülerle kaynaşıp Eurogold madanine karşı çevrenin korunması için söyleşiler yaptılar. Yaklaşık 2500 gencin katıldığı Bergama'da gençler: Anti faşist-anti emperyalist mücadelede gençliğin önemini ve dayanışmasını sergileyen paneller, seminerler, müzik dinletileri, tiyatro ve dia gösterileri, doğa gezileri ve köy gezileri düzenlediler.

Türkiye Emek Gençliğinin organize ettiği uluslararası gençlik kampına **Finlandiya, Fransa, Almanya, Hollanda, Benin, Şili, ve Kuzey Kıbrıs'tan yaklaşık 300 genç katıldı.** Türkiye'nin dört bir köşesinden ve dünya ülkelerinden işçi, köylü, öğrenci gencin yanı sıra sendikalar, şair ve yazarlar, sanatçılar ve bilim adamları da katıldılar.

Dünyanın dört bir yanından binlerce gencin demokrasi özgürlük ve sosyalizm idealleriyle

geleceği karartma politikalarına karşı çıkmaya devam edileceği ve eşit, özgür bir dünya kurmak için bundan sonrada Türkiye'de daha güçlü gençlik kampları yapılacağını beyan ettiler.

Kampta her işi beraberce yapan gençler kampın bitiminde dayanışma ve mücadele sözü vererek 2000 yılında Venezuela gençliği tarafından düzenlenecek uluslararası anti faşist- anti emperyalist gençlik kampında buluşma çağrısı yaptılar.

Dünyanın bir çok ülkesinden Bergama'ya katılan gençler; Gençliğin yaratıcı gücünü ispatladıklarını ve daha ileri hedeflere doğru mücadele edeceklerini, kolektif yaşamın ütopya olmadığını, bu buluşmanın savaş çığırkanlığına, ırkçılık ve şövenizmin kışkırtılmasına karşı gençliğin yanıtı olduğu görüşünde birleştiler. Halkların kardeş ve özgür olduğu, barışın egemen olduğu bir dünyayı kuracaklarını ilan ettiler.

KIBRIS'TA SOSYALİST gercek

AYLIK SİYASİ GAZETE
Sahibi: **KIVILCIM YAYINCILIK**
KOLLEKTİF ORTAKLIĞI
ADRES: BEKİROĞLU İŞHANI NO:1
MÜFTÜ ZİYAİ SOKAK- Lefkoşa
Mersin 10 - TÜRKİYE

**Tel-Fax: (Merkez) 0(392) 2282293
(Güzelyurt) 0(392) 7144597**

Basıldığı Yer: **ATEŞ Matbaası**
Organize Sanayi Bölgesi Lefkoşa
Tel: 2282215